

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἐνδέκατος

Συνδρομὴ ἑτησία : Ἐν Ἀθήναις, φρ. 10, ἐν ταῖς ἱερῇαις φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτησίαι. — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

28 Ἰουνίου 1881

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΣΟΥΛΙΩΤΙΚΗ

Ὅτε ἐν ἔτει 1800 ὁ Ἀλῆ πασᾶς ἐπολέμει πεισματωδῶς τὸ Σούλιον, ἀπελπισθεὶς τοῦ νὰ καθυποτάξῃ τοὺς ἡρωϊκοὺς ἐχθροὺς του διὰ τῶν ὤπλων, προσέφυγε κατὰ τὸ σύννηδες αὐτῷ εἰς τὴν πανουργίαν, ἀποπειραθεὶς, ἀλλὰ μάτην, δωροδοκίαν πρὸς τινὰς τῶν ἐξοχωτέρων ὁπλαρχηγῶν. Ὁ Τσῆμας Ζέρβας, εἰς ὃν προσήνεγκεν ὀκτακόσια πουργία καὶ τὰς ὑψίστας ἐν Ἰωαννίνοις τιμὰς ἀντὶ τῆς προδοσίας τῶν πατριωτῶν αὐτοῦ, ἐπέστειλεν αὐτῷ τὰ ἑξῆς:

»Βεζύρη Ἀλῆ Πασᾶ,

«Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἀγάπην ποῦ ἔχεις γιὰτ' ἐμένα· μόν' τὰ πουργιά σου ποῦ μοῦ γράφεις μὲ τὸ Μπέτσο νὰ μοῦ τὰ στείλῃς, νὰ μὴ μοῦ τὰ στείλῃς, γιατί δὲν ξέρω νὰ τὰ μετρήσω καὶ δὲν ξέρω τί νὰ τὰ κάνω· μόν' καὶ ἂν ἤξερα, πάλι δὲν ἤμουν εὐχαριστημένος νὰ σοῦ δίνω οὔτε ἓνα λιθάρι ἀπὸ τοὺς βράχους τῆς πατρίδος μου, καὶ ὅχι νὰ φύγω ἀπὸ τὸ Σούλι διὰ τὰ πουργιά σου, καθὼς ὅπου φαντάζεσαι. Τιμαὶς καὶ δόξαις ποῦ μοῦ ὑπόσχεσαι νὰ μοῦ δίνῃς δὲν μοῦ χρειάζονται, γιατί εἰς ἐμένα πλοῦτος, δόξαις καὶ τιμαὶς εἶναι τὰ ἄρματα μου, ὅπου μὲ ἐκείνα φυλάω τὴν πατρίδα μου, τὴν ἐλευθερίαν μου καὶ τὰ παιδιὰ μου, καὶ τιμῶ καὶ τ' ὄνομα τοῦ Σουλιώτου καὶ ἀποθανατίζω καὶ τὸ ἰδικόν μου ὄνομα.

ΤΣΗΜΑΣ ΖΕΡΒΑΣ».

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

[Μυθιστορία Ι. Πουρφήνη. — Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου].

Συνέχεια· ἴδὲ σελ. 387.

ΙΓ'

Ἐπὶ τῆς λέμβου.

Μετὰ μεσημβρίαν τινὰ περιεπάτει ἡ Λουκία ὡς συνήθως ἐν τῷ κήπῳ, στηρίζουσα τὸν βραχίονα ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ πατρὸς τῆς. Ὁ Ἀντώνιος, ὅστις προηγείτο αὐτῶν ὀλίγα βήματα, ἔσυρε τὸν μάνδαλον τῆς μικρᾶς θύρας, ἥτις ἔφερεν εἰς τὴν ἀκτὴν, καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς διὰ μικρᾶς κατωφερείας μέχρι τοῦ αἰγιαλοῦ. Ἡ ἀτραπὸς, ὁμαλὴ καὶ ἐπιμελῶς καθαρισμένη ὡς κήπου δεινροστομίας (ὁ Βαττίστας φαίνεται εἶχε πῶς συντελέσει εἰς τοῦτο), ἐφρόσσετο ἐκαστέρωθεν δι' ἀπείρων κινδύνων, λευκῶν καὶ ῥοδινῶν ἀνθέων, ἅτινα ἐφύοντο ἀπὸ τῆς αὐχμηρᾶς ἄμμου ζωηρὰ καὶ δροσώ-

ΤΟΜΟΣ ΙΑ' — 1881

δη, ὡς ἂν εἶχον φυτευθῇ ἐπὶ τοῦ λιπαρωτέρου ἐδάφους.

Ἡ Λουκία τοσοῦτον ἀπλήστως ἐθεώρει, ἐθαύμαζε καὶ ἔδρεπεν αὐτὰ, προσέχουσα συνάμα εἰς τὰς ἐξηγήσεις τοῦ Ἀντωνίου περὶ τοῦ ἰδιαιτέρου ἐκείνου εἶδους τῶν θαλασσίων φυτῶν, ὥστε δὲν παρετήρησε τὸν Βαττίσταν, ὅστις, μετὰ τινος ἄλλου ἴστατο πλησίον λέμβου, σκεπομένης ὑπὸ ποικιλοχρόου σκηνώματος. Ἡ νεαρὰ κόρη δὲν εἶδε τὸ ἀκάτιον, οὐτινος ἡ πρῶρα ἐβυλίζετο ἤδη ἐντὸς τῶν ὑδάτων, οὐδὲ τοὺς παρ' αὐτῇ ἴσταμένους, εἰμὴ ὅτε προσήγγισεν.

— ὦ! τί ὠραία λέμβος! ἀνεφώνησε.

— Καὶ αὐτὴ καὶ τὸ πλήρωμα εἶναι εἰς τὰς διαταγὰς σας, τῇ εἶπεν ὁ Ἀντώνιος, ἂν ἔχετε διάθεσιν νὰ τὰ μεταχειρισθῇτε.

— Εὐχαρίστως, ἀπήντησε περιχαρὴς ἡ Λουκία. Ὅτ' εὐχαριστηθῶ πολὺ νὰ κάμω ἓνα μικρὸν περίπατον ἐπὶ τῆς ὠραίας αὐτῆς καὶ μαγευτικῆς θαλάσσης! Συμφωνεῖς, πατέρα, αἱ; — Ἀλλὰ, προσέθηκε μετὰ τινος δειλίας, εἶναι φρόνιμον νὰ τὸ κάμω κἀνείς μὲ δύο μόνον ναύτας;

— Ὅτ' ἦσθε τόσο ἀσφαλῆς, ὅσον καὶ εἰς τὸν ἐξώστην σας, ἀπεκρίθη ὁ Ἀντώνιος. Ὁ Βαττίστας εἶναι λευβοῦχος ἐπιτηδεύματος, γνωρίζει νὰ διαχειρίζεται λαμπρὰ καὶ τὸ ἴστιον καὶ τὰ κωπία. Οἱ συμπατριῶται τοῦ Κολόμβου ἀναγνωρίζονται ὡς τέλειοι ναυτικοὶ καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἄγγλων. Νοήμων κυβερνήτης, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀντώνιος, δίδων τὴν χεῖρά του εἰς τὴν Λουκίαν, ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὴν λέμβον, ὃν ἔκαμνε θαύματα μὲ τοιαῦτα στοιχεῖα, ἀλλὰ...

Καὶ συνεπλήρωσε τὴν φράσιν τοῦ στενάζων καὶ ὑψων τοὺς ὤμους.

— Ἐλάτε, εἶπεν ἡ Λουκία, θεωροῦσα τὸν ἱατρὸν, δὲν ἤλθαμεν ἐδῶ διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ κυβερνήσεων καὶ πολιτικῆς, ἀλλὰ διὰ νὰ διασκεδάσωμεν.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐνέκλειον τοσαύτην συγχρόνως γυναικεῖαν ἀγαθότητα καὶ παιδικὴν χαρὰν, ὥστε ὁ ἱταλὸς δὲν ἐπειράχθη ὑπὸ τῆς γενόμενης αὐτῷ παρατηρήσεως. Ἡ Λουκία δὲν ἤθελε ν' ἀκούῃ ὁμιλοῦντα τὸν Ἀντώνιον κατὰ τῆς κυβερνήσεως τοῦ τόπου τοῦ εἰμὴ μόνον ὅτε δὲν παρίστατο ὁ Σιρ Ἰωάννης.

Ἡ θαλάσσα οὐδεμίαν εἶχε ρυτίδα. Εὐρεῖται δὲ μόνον γαλακτώδεις ζῶναι, ἄλλαι κατ' εὐθεῖαν

ἀναπτυσσόμενοι καὶ ἄλλαι καμπυλούμεναι ἐπιχαρίτως διέκοπτον ἐκ διαλειμμάτων τὴν διαφάνειαν τοῦ κυανοῦ τῆς χρώματος. Ὁ Βαττίστας καὶ ὁ σύντροφός του ἀνέπτυξαν εὐθὺς τὴν ῥόμην τῶν μυωδῶν τῶν βραχιόνων, ὁ δὲ πρῶτος ἐξ αὐτῶν ἀπέφυγε διαρκῶς νὰ βλέπῃ τὴν μίς Δάβεν, ἥτις καθήμενη εἰς τὴν πρύμναν ἐπὶ προσκεφαλαίου ἐπίτηδες τειθειμένου, ἐσχίζεν ἡρέμα τὸ κύμα διὰ τῶν λεπτοφυῶν τῆς δακτύλων, παραδιδόμενη ἐντελῶς εἰς τὰ εὐάρεστα αἰσθημάτων ὅσα ἐμαρτύρει τὸ ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῆς ἐκπνεύον μεδίωμα. Ἐπλευσαν οὕτω ταχέως πέραν τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Βορδιγέρας, καί τότε νέον αἶφνης καὶ λαμπρὸν πανόραμα ἀνεπτύχθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν. Ἀόφωον σειρὰ μεγαλοπρεπῆς, ἐρειδομένων ἐπὶ ζυγοῦ ὑψηλῶν ὀρέων, ἀνεπτύσσετο κυκλοτερῶς ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς, διακοπτομένη καθ' ὅλον αὐτῆς τὸ μήκος ὑπὸ ἀκρωτηρίων καὶ ὄρων, καὶ ποικιλλομένη ὑπὸ γραφικωτάτων πόλεων καὶ χωρίων.

Οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἡ ψυχὴ τῆς Λουκίας ἀπήλυνον ἐν σιγῇ τὸ θέλητρον τῆς σκητῆς ἐκείνης, ἣν ἡ πορφυρὰ ἀνταύγεια τοῦ δύνοντος ἡλίου περιέβαλλε μαγευτικὴν καὶ ἀνέκφραστον λαμπρότητα. Ἐρῶσον κῆξανεν ἐν αὐτῇ τὸ αἶσθημα τῶν καλλωνῶν, αἵτινες τὴν περιεκύκλουν, ἐπὶ τοσοῦτον κατενόει πόσον κενεὶ καὶ ἀσθενεῖς ἦσαν αἱ θαυμασι καὶ φράσεις, δι' ὧν τὸ κατ' ἀρχὰς ἐδήλου τὸν θαυμασμόν της. Ὁ Σίρ Ἰωάννης τὸν ἀνάντιον καίτοι ἀπὸ μακροῦ οἰκίος πρὸς τὸ θέαμα, ἐξέπραζε δι' ἐπιρῶν νημάτων τὸν ἐνθουσιασμόν του, καὶ συνεπέβαινε λυπούμενος, ὅτι τὸ πανδοχεῖον δὲν ἔκειτο πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Βορδιγέρας.

Ἄλλ' ὁ κόλπος τοῦ Σπεδαλέττι, καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς τρία γνωστά του ἀκρωτήρια προὐκάλουν ἰδίως τὸν πανηγυρισμὸν τῆς Λουκίας. Περδεόχετο ὅτι πρὸς τὰ παράλια τῆς Γαλλίας ἦτο ἡ θέα ποικιλωτέρα καὶ μᾶλλον ἐκτεταμένη· ἀλλὰ, κατὰ τὴν γνώμην της, ἡ θέα ἐκείνη δὲν εἶχε τὴν ἀρμονικὴν ἐνότητα καὶ τὸ ἐπιβάλλον μεγαλεῖον, ἅτινα ἐχαρκατίζον τὸ πρὸ τοῦ πανδοχείου ἐκτυλισσόμενον τοπίον.

— Ζωγράφος, ἔλεγεν ἡ Λουκία, θὰ προστίμα ἔτι τὴν πρῶτην εἰκόνα· ἀλλ' εἰς ποιητὴν, εἶμαι βεβαία, θὰ ἐνέπνεεν ἡ δευτέρα πολὺ πλείονας ιδέας ἐξ ἐκείνων, αἵτινες θίγουν τὴν καρδίαν.

— Ἀλήθεια; εἶπε φαιδρῶς ὁ Σίρ Ἰωάννης· μήπως ἐγείνεν ἡ κόρη μου ποιητής;

— Τίς οἶδε; ἀπήντησε μειδιδῶσα καὶ ἐρυθριῶσα συνάμα ἡ καλὴ κόρη. Ἡ Λουκία ἠσθάνετο ἀληθῶς εἰδός τι ποιητικῆς ἐμπνεύσεως ἐν τῷ βάλθει τῆς ψυχῆς της.

Μεταξὺ δύο συμφύτων λόφων, κειμένων ὀλίγον πρὸς δυσμᾶς τῆς Βορδιγέρας, ἐφάνη αἶφνης τὸ λευκὸν palazzino τοῦ κόμητος, περιβαλλόμενον τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑπὸ πορφυρᾶς ἀτμοσφαίρας.

— Ἰδοὺ, ἀνεφώνησεν ὁ Σίρ Ἰωάννης, δακτυ-

λοδεικτῶν εἰς τὴν θυγατέρα του τὸ ὥραϊον μικρὸν μέγαρον, εὐμορρον ἀντικείμενον διὰ τὴν γραφίδα σου.

— Ὁ κόμης, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος, ἔχει πολλὴν καλλαισθησίαν. Ἐξέλεξε μόνος του τὴν θέσιν καὶ ἔδωκε τὸ σχέδιον τῆς οἰκίας του.

— Τότε λοιπὸν, παρετήρησεν ὁ βαρωνέτος, εἶνε ἐπιτηδειότερος παρ' ὅ, τι ἐνόμιζον. Αὐτὴ ἀκριβῶς εἶνε ἡ μόνη θέσις ἀρμόζουσα εἰς αὐτὸ τὸ οἰκοδόμημα.

— Ἀληθῶς ὑπέλαβεν ὁ ἱατρός. Ὅπου καὶ ἂν τὸ μεταθέσῃ τις, θὰ χάσῃ.

— Ὅ, τι λέγετε διὰ τὴν οἰκίαν τοῦ κόμητος, εἶπεν ἡ Λουκία, δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ τὰ πολυάριθμα χωρία, τὰ ὅποια βλέπομεν ἀπ' ἐδῶ. Καὶ αὐτὴ ἡ ἐσχάτη καλύβη τῶν φαίνεται τοποθετημένη ἐκεῖ ὅπου ἔπρεπε νὰ ᾔνε. Δὲν νομίζετε, ἱατρέ;

— Ὁ ἀμερόληπτος θαυμασμός σας, ἀπήντησεν ἐκεῖνος μειδιδῶν, μ' ἐνθαρρύνει νὰ σᾶς εἶπω, ὅτι ἡ φυλὴ ἥτις κατοικεῖ αὐτὴν τὴν χώραν εἶνε φυλὴ καλλιτεχνῶν, οἵτινες δὲν γνωρίζουν κἂν ὅτι εἶνε καλλιτέχναι· τὸ αἶσθημα τοῦ καλοῦ εἶν' ἐδῶ ἐμφυτον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὅσον ἀκαλλιέργητον καὶ ἂν ᾔνε, ἐκδηλοῦται διὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς θέσεως μιᾶς οἰκίας, διὰ τῆς κατασκευῆς μιᾶς πόλεως ἢ ἐνὸς χωρίου, διὰ τοῦ τρόπου καθ' ὃν εἶνε τειθειμένον ἐν ἄνθος εἰς τὴν κόμην μιᾶς γυναικός. Ἰσως ἀπεφάσιεν οὕτως ἡ φύσις διὰ νὰ συμφωνῶσι τὰ ἔργα της πρὸς τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὴν προνομοιοῦχον αὐτὴν γῆν. Ἄν παρατηρήσῃτε τὴν στάσιν καὶ τὰς χειρονομίας τῶν ἀνθρώπων, τὸν τρόπον καθ' ὃν προσαρμόζουν τὰ χρώματα, τὴν χάριν μὲ τὴν ὁποίαν φοροῦν τὴν ἀπλὴν τῶν ἐνδυμασίαν, ὅ ἀνακαλύψετε πάραυτα φυσικὴν τινα καλλαισθησίαν, τὴν ὁποίαν ὀφείλουν εἰς τὴν περιστοιχοῦσαν αὐτοὺς φύσιν. Δάβετε, ἐν παραδείγματι, τὸ ἀνδρικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, τὸ ὅποιον δὲν εἶνε ἄλλο τίποτε ἢ ἀπλοῦς κόκκινος σκούφος μὲ μελανὰς σειράς, ἢ τὸ ἀπλοῦν χρωματιστὸν μανδύλιον, μὲ τὸ ὅποιον δένουν αἱ γυναῖκες τὴν κεφαλὴν τῶν. Τί ἀπλοῦστερον; καὶ ὅμως παρατηρήσατε κατὰ πόσους διαφόρους γραφικωτάτους τρόπους φορεῖται καὶ τὸ ἔν καὶ τὸ ἄλλο. Ἡ νέα χωρικὴ, ἡ ὁποία φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της ἡ ὑπὸ τὸν βραχιόνά της ἐν δευτέρῳ χόρτου διὰ τὴν ἀγελάδα της, δὲν λησμονεῖ ποτὲ νὰ δέσῃ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δεματίου ὀλίγους μήκωνας, ἢ κυάνους ἢ ἄλλα ἄνθη τῆς ἐποχῆς.

— Εἶνε ἐν γένει ὥραϊαι αἱ γυναῖκες; ἠρώτησεν ἡ Λουκία.

— Ναί· ἔχουσι δηλαδὴ ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ ὥραϊας φυλῆς, ἀπήντησεν ὁ Ἀντώνιος, μεγάλους σχιστοὺς ὀφθαλμοὺς, κόμην ἄφθονον, ὥραϊον λαμπρὸν, μικροὺς πόδας. Ἀλλὰ τὰ περισσότερα, καὶ ἰδίως τὴν κόμην τῶν, καταστρέφει ἡ ὑπερβολικὴ ἐργασία. Ἡ Σπεράντσα εἶνε ὥ-

ραῖον δεῖγμα τῆς καλλονῆς τῶν γυναικῶν μας.

— Ὡ, εἶνε ὥραϊα ἀληθῶς, ἀνεφώνησεν ἡ Λουκία τοσοῦτον ἐνθουσιωδῶς, ὥστε ὁ Σίρ Ἰωάννης ὑψωσεν εὐθὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς του καὶ ἐθεώρησε τὴν θυγατέρα του.

— Ἀλήθεια! εἶπε· καὶ ὅμως παράδοξον, ποτὲ δὲν τὸ εἶχα παρατηρήσει.

— Διότι δὲν τὴν ἐκύτταζες ποτὲ, πατέρα, ἀπήντησε γελῶσα ἡ Λουκία. Ἄν εἶχες δοκιμάσει εἰκοσάκις, καθὼς ἐγὼ, νὰ κάμῃς τὴν εἰκόνα της, ἦθελες παρατηρήσει τὴν κομψότητα καὶ τὴν χάριν ὅλων της τῶν χαρακτηριστικῶν.

— Ἐξάρετα, μίς. ἐξάρετα! ἀλλὰ ποῦ ἀπεκτῆσατε, παρακαλῶ, ὅλην αὐτὴν τὴν καλλιτεχνικὴν φρασεολογίαν, ὑπέλαβεν ὁ πατήρ μετὰ τινος ἐκπλήξεως. Φαίνεται, ἱατρέ, ὅτι αἱ ὀμιλίαι σας ἐπηρέασαν τὴν μικρὰν ἀγγλίδα μας.

— Πιθανόν, ἀπεκρίθη ὁ ἱατρός ἡρέμα μειδιδῶν. Ὅπως δὴ ποτε, εἶμαι τῆς γνώμης τῆς μίς Δάβεν. Ἡ Σπεράντσα εἶνε καλλονὴ, καὶ ὁσάκις τὴν εἶδα νὰ πλύνῃ εἰς τὴν πηγὴν, ἐνθυμήθη πᾶντοτε τὴν Νκυσιᾶν τοῦ Ὀμήρου. Ἄν ὅλον της τὸ σῶμα ἦτο ἀνάλογον πρὸς τὴν μορφήν καὶ τὸν θώρακά της, ἡ κόρη τῆς Ῥόζας ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πρότυπον τῆς Ἥρας.

— Πρέπει νὰ παρατηρήσω προσεκτικῶς αὐτὴν τὴν καλλονὴν, ὅταν ἐπιστρέψωμεν, προσέθηκεν ὁ Σίρ Ἰωάννης.

Τὸ ἀκᾶτιον ἐπέστρεφεν ἤδη πρὸς τὴν Βορδιγέραν, καὶ μετὰ μικρὸν ἢ πρῶτα του ἐβυλίζετο εἰς τὴν ἄμμον τοῦ αἰγιαλοῦ. Ὁ Ἀντώνιος ἐπήδησεν ἀμέσως ἔξω καὶ προσέφερε τὴν χεῖρά του εἰς τὴν Λουκίαν· ἀλλ' ἡ νεκρὰ ἀγγλὶς ἀπεμάκρυνεν αὐτὴν φαιδρῶς καὶ ἐπήδησεν εἰς τὴν ἀκτὴν χωρὶς τινος βοήθειας. Ὁ Ἀντώνιος ἔβαλε κραυγὴν τρόμου.

— Εὖγε, Λουκία! ἐφώνησεν ὁ βαρωνέτος, ὅστις εἶχε παρατηρήσει τὸ μικρὸν ἐπιστόδιον. Ἰδοὺ ἀσθενὴς διεκδικοῦσα τὴν ἐλευθερίαν της καὶ σπεῖδουσα ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ ἱατροῦ της.

Διὰ τοὺς λόγους οὗτοι, οἵτινες ἐβρίθηνσαν χωρὶς τινος ὑποκεκρυμμένης κακίας, ἀλλ' ἀφελῶς τὸν ἀνάντιον καὶ μετὰ πολλῆς φαιδρότητος, ἐσχίσαν αἶφνης τὸ μέτωπον τοῦ Ἀντωνίου; Ὁ ἱατρός ἀπέδωκε προφανῶς εἰς αὐτοὺς σημασίαν ἣν δὲν εἶχον. Πᾶς ἄνθρωπος ἔχει στιγμὰς τινὰς ὑπερκοινησίας, καὶ εἰς τοιαύτην τινα διετέλει, φαίνεται, ὁ ἱατρός. Οὐδὲν ἀπήντησε πρὸς τοὺς εὐθύνους λόγους τοῦ Σίρ Ἰωάννου, καὶ ἐπροπορεύθη μόνος τοῦ πατρὸς καὶ τῆς κόρης. Ἡ Λουκία, ἥς τὴν ἀντίληψιν καθίστα ὀξυτέραν ἢ συμπάθεια, ἐνόησε τὴν σιωπὴν του καὶ πλησιάζασα εἰς αὐτόν, παρεπονέθη ὅτι ἦτο κουρασμένη. Ὁ Ἀντώνιος τὴ προσέφερεν ἀμέσως τὸν βραχιόνά του, καὶ ἐπέστρεψεν οὕτω οἱ τρεῖς εἰς τὸ πανδοχεῖον, χωρὶς ν' ἀνταλλάξωσι λέξιν. Ὁ Ἀντώνιος ἀπεχαίρεται τότε τοὺς φίλους του, καὶ ἐτράπη ν' ἀναχωρήσῃ· εἶτα

δὲ, ἐπιστρέφόμενος αἶφνης, εἶπε μετὰ προσποιητῆς ἀδικησίας:

— Ἀλήθεια, Σίρ Ἰωάννη, εἶνε σήμερον, νομίζω, ἡ τεσσαρακοστὴ ἡμέρα τῆς αἰχμαλωσίας σας. Αἱ παρεκὶ τῆς Λουκίας ὥχρισαν.

— Ἄ! εἶπεν, ἐκπλαγεὶς κάπως ὁ βαρωνέτος.

— Μάλιστα, καὶ ἡμέρα ἐπομένως τῆς ἀπελευθερώσεώς σας, ἐξηκολούθησε λέγων μετὰ τινος ζωηρότητος ὁ Ἀντώνιος. Εἶνε καθήκον εὐχάριστον δι' ἐμὲ νὰ σᾶς ἀναγγείλω, ὅτι ἡ μίς Δάβεν εἶν' ἐντελῶς εἰς κατὰστασιν νὰ ὑποστῇ ἀκινδύνως τοὺς κόπους τῆς ὁδοπορίας.

Θαῦμα θαυμάτων! Ὁ Σίρ Ἰωάννης δὲν ἀνεσκιρτήσεν ἐξ ἀγαλλιᾶσεως πρὸς τὴν εἰδήσιν ταύτην· δὲν ἐβρίθη εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ἐλευθερωτοῦ του ἐν παραπορᾷ εὐγνωμοσύνης, οὐδ' ἐσφιγξεν κἂν ἐν διαχύσει τὴν χεῖρά του. Τοῦναντίον τὸν ἀφῆκε ν' ἀναχωρήσῃ, ὀλίγας μόνον λέξεις ψιθυρίσας ἐν ἀμηχανίᾳ.

— Ἄ, ἀληθῶς... πολὺ καλά... εὐχαριστῶ!

Καὶ παρηκολούθησε τὴν Λουκίαν χωρὶς νὰ εἴπῃ τι ἄλλο. Διὰ τὴν ἀρά γε ἀποδέχεται τοσοῦτον ψυχρῶς ὁ Σίρ Ἰωάννης ἀγγελίαν τοσοῦτον ἀνυπομόνως προσδοκωμένην;

Δὲν εἶνε λοιπὸν πλέον ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅστις πρὸ τινων μόλις ἐβδομάδων θὰ ἐπλήρωνε διὰ τοῦ ἡμίσεος εἰσοδήματός του τὴν ἐκ τοῦ πενιχροῦ πανδοχείου ἀναχώρησιν του; Ὅχι· ὁ Σίρ Ἰωάννης δὲν εἶνε πλέον ὁ ἴδιος· μετεβλήθη, ἡλλαξεν, ἐγείνεν ἀπαθῆς· δὲν ἔχει πλέον δύναμιν ν' ἀποφασίσῃ, δὲν ἔχει τὸ θάρρος νὰ εἴπῃ: Ἀῦριον, μεθαύριον, μετὰ μίαν ἐβδομάδα. Ὁ γυναικὶς εὐπατρίδης ὑπέστη βαθμῶν καὶ ἀνεπαίσθητος τὴν ἐπίδρασιν τῆς κυκλώσεως φύσεως· ὁ οὐρανός, ἡ θάλασσα, ὁ γλυκὺς καὶ μυροβόλος ἀήρ τὸν μετέβαλον. Ὁ Ἀντώνιος εὗρε τὴν Καπύην του.

Ὁ Σίρ Ἰωάννης ἐκάθισε, δύσθυμος καὶ σιωπηλός, τῆς δὲ Λουκίας τὸ βλέμμα προσεπάθει ν' ἀναγνώσῃ εἰς τὰ βάλθι τῶν ἐνδομύχων του διαλογισμῶν. Ἐναγωνίως ἀνέμενεν αὐτὴ τὴν ἐκβολὴν τῶν μελαγχολικῶν του σκέψεων, ὁ δὲ βαρωνέτος συνέσπα τὰς ὀφθαλμοὺς, ὡς ἄνθρωπος μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ ἀκριβῶς καὶ ἐξηγήσῃ τοὺς ἰδίους του στοχασμούς καὶ τὰ ἰδία αὐτοῦ αἰσθήματα. Τέλος ἤρχισε βλέπων σφετέρως τὰ πράγματα, καὶ κατενόησε πόσα ἀποπνίγει ἡμελῶς τὰ ἀναχώρησιν του ἐκ Βορδιγέρας. Ἡ φυτολογικὴ συλλογὴ, ἣν παρεσκευάζε διὰ τὸ Δάβεν, δὲν εἶχε ἔτι συμπληρωθῇ, ἡ δὲ τῆς Λουκίας ὑγεία ἦτο νὰ φύγῃ χωρὶς καταπειγούσης ἀνάγκης. Τέλος δὲ, ἀφοῦ ὁ Ὁραὶ δὲν ἠδύνατο νὰ εὐρεθῇ ἐν Ἀνδίνῳ πρὸ τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ Αὐγούστου, καλὸν ὡς δὴ ποτε θὰ ἦτο νὰ μείνῃ ἡ Λουκία ὅπου εὕρισκετο, ἔν' ἀπολαύσῃ τὸν ἀέρα ἐκεῖνον, ὅστις τοσοῦτον τὴ ἦτο ὠφέλιμος.

Ὅτε κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο ὁ

Σὶρ Ἰωάννης, τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἠθροίσεν ὡς ἡ μορφή ἀνθρώπου μαντεύσαντος ἀνιγνῆται.

— Τὸ εὐχάριστον εἶνε, εἶπεν ἐγειρόμενος, νὰ ἡξεύρωμεν ὅτι ἡμποροῦμεν νὰ ἀναχωρήσωμεν ὅταν θέλωμεν. Δὲν βλέπω ὅμως τὸν λόγον νὰ ἀναχωρήσωμεν εὐθὺς, ὡς προτείνει ὁ ἰατρός Ἀντώνιος, ἐκτὸς ἂν τὸ θέλῃ ἡ ἀγαπητὴ μου κόρη.

— "ὦ, ὄχι, πατέρα, σὲ παρακαλῶ ἄς μείνωμεν ἀκόμη ὀλίγον καιρὸν, ἀπῆντησε ζωηρῶς ἡ Λουκία· εἶμεθα τόσον καλὰ ἐδῶ.

— Αἶ, τόσον καλὰ! ἐπιθύρῃσεν ὁ βαρωνέτος μετὰ κομικοῦ τινὸς μίγματος εὐχαριστήσεως καὶ δυσαρκεσίας· τὸ κατ' ἐμὲ, ὁμολογῶ ὅτι δὲν βλέπω τί καλὸν θὰ ἔχωμεν, εἰμὴ μόνον τὴν πιθανότητα νὰ ψηθῶμεν ἐπὶ τέλους εἰς αὐτὸν τὸν φοῦρον. Ἄν αὐτὸ σοῦ εἶνε ἀδιάφορον... Ἀλλ' εὐτυχῶς πρὶν ἀρχίσῃ ἡ ζέστη, θὰ ἔχωμεν φύγει.

Ὁ Σὶρ Ἰωάννης ἐστέναξεν ἀκουσίως. Συμβιβασθεὶς δ' ἐντελῶς πρὸς ἑαυτὸν, κατόπιν τῆς μικρᾶς τοῦ ἐκείνης δημηγορίας, κατέλιπε τὸ δωμάτιον, οὐδόλως ὑποπτευόμενος, ὅτι καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ ἠθελεν ἐπίσης στενάξει ἐκ βάρους τῆς ἀθῶας τῆς καρδίας, ἂν ἐπρόκειτο ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ τοῦ πανδοχείου. Πάντες οἱ πατέρες καὶ παῖσαι αἱ μητέρες ἔχουσι παράδοξόν τι εἶδος ὀράσεως. Βλέπουσι καθαρώτατα τὰ μακρὰν κείμενα, καὶ χρειάζονται δίοπτρα διὰ νὰ ἴδωσι τὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των· τοιαύτη ἦτο καὶ τοῦ Σὶρ Ἰωάννου ἡ ὄρασις.

Μετὰ δύο ὥρας, ἐνῶ ἐτοποθετεῖ τὰ κομμάτια τοῦ ζατρκίου (ἡ Λουκία εἶχεν ἤδη μεταβῆ εἰς τὸ δωμάτιόν της), ὁ Σὶρ Ἰωάννης εἶπεν εἰς τὸν σιωπηλὸν πάντοτε ἰατρόν·

— Λοιπὸν φρονεῖτε πραγματικῶς ἰατρὲς, ὅτι τὸ κλίμα ἐδῶ τοῦ τόπου ὠφελεῖ ἰδιαζόντως τὴν κόρην μου;

Ὁ Ἀντώνιος ἐθεώρησε μετὰ τινος ἐκπληξέως τὸν ὁμιλοῦντα πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀπῆντησε μετὰ τινος στυγμᾶς.

— Ἀρκεῖ, εἶπε, νὰ παραβάλετε τὴν Μίς Δάβεν τῆς σήμερον μετὰ τὴν πρὸ τινων ἐβδομαδίων, καὶ δύνασθε νὰ ἀπαντήσετε μόνος σας εἰς τὴν ἐρώτησιν. Δὲν βήχει πλέον, τὸ χρώμα της μετεβλήθη, κοιμάται καὶ τρώγει ἐξαιρέτως.

— Τότε λοιπὸν ἡ γνώμη σας εἶνε, προσέθηκεν ὁ Σὶρ Ἰωάννης, ὅτι μακροτέρα ἐδῶ διαμονὴ θέλει συντελέσει πολὺ εἰς ἐνδυνάμωσίν της;

Ὁ Ἀντώνιος ἠσθάνθη ἀκατάσχετον διάθεσιν νὰ ἀνατρέψῃ καὶ τράπεζαν καὶ ἀβάκιον· ἵνα περιπτυχθῇ τὸν ἄγγλον ὅστις βεβαίως οὐδὲ κἂν τὸ ἐσυλλογίζετο. "Ὅσοι γονεῖς ἔχουσιν ἐρασίμιας θυγατέρες δὲν ὑποπτεύουν πόσους διατρέχουσιν κινδύνους. Ἀλλ' ὁ ἰατρός κατώρηνσε ν' ἀνακτήσῃ τὴν ἀπάθειάν του, καὶ ἀπῆντησε μετ' ὅλης τῆς ἱατρικῆς του βερύτητος:

— Δὲν διστάζω ν' ἀποφανθῶ καταφατικῶς. Δὲν ὑπάρχει κλίμα ὑγιεινότερον. Ἐκτὸς δὲ τοῦ

του βίος τακτικὸς καὶ ἥρεμος καὶ ἑλλειψὶς βλαίων συγκινήσεων εἶνε ἀληθὴς πανάκεια διὰ νεάνιδας ἀδυνάτους ὡς ἡ μίς Δάβεν. Ἐκτὸς τοῦτου εἶμαι βέβαιος, ὅτι ὁ καλὸς λουτρὸν κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ καύσωνος ἠθελον πολὺ τὴν ὠφελήσει.

— Τότε, ἀπῆντησεν ὁ βαρωνέτος, θὰ συμβιβασώμεν, ὑποθέτω, τὰ πράγματα, ὥστε νὰ μείνωμεν ἐδῶ καὶ τι περισσότερον. — Ἀς παίζωμεν τώρα· σεῖς ἀρχίζετε.

Ἐπαίξαν τρία παιγνίδια τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. Ὁ δὲ Σὶρ Ἰωάννης ἔσχε τὴν ἀπλότητά νὰ ἐκπληγῇ μεγάλως ὅτι ἐκέρδησε καὶ τὰ τρία.

Ὁ Ἀντώνιος, ἐπιστρέφων οἰκάδε εἰς Βορδιγέραν, ἔφαλλε καθ' ὁδόν: O bell' alma innamorata, τοσοῦτον περιπαλῶς καὶ μεγαλοφώνως, ὥστε τὸ ἄσμα του ἐτίμα οὐ μόνον τῶν πνευμόνων του τὴν δύναμιν ἀλλὰ καὶ τὸ μουσικὸν αὐτοῦ αἶσθημα.

[Ἐπειτα συνέχισεν]

ΚΕΡΚΥΡΑ

[Μελέτημα Φερδινάνδου Γρηγοροβίου].

Συνέχεια τοῦ περ. 3ου.

Ἐπὶ μίαν ὥραν διετρέχοντες ἐρήμους πεδιάδας καὶ παρήλθομεν μικρὰν θαλασσίαν σκηνογραφίαν — τὰ πάντα εἰσὶν ἥρεμα καὶ ἀκίνητα ὅσω τις προσβαίνει ἀνερχόμενος τὰ ὄρη· σπανίως βλέπεις ἀνθρώπους ἐπὶ τῶν πεδιάδων, ἔστιν ὅτε χωρικοὺς, οἵτινες, πλαγίως ἐπὶ τῶν ὄνων καθήμενοι, κατέρχονται τὴν ὁδόν, ἐνδεδυμένοι τὴν χωρικὴν στολὴν, κυανᾶς πλατείας ἀναξυρίδας, ζώνην ἐρυθράν, σικιὰδιον ψάθινον ἢ φέσιον. Ἐν ταῖς σχισμαῖς τῶν ὀρέων κρύπτεται ὁ ὄρος, καὶ μόνον τὴν νύκτα τολμᾷ τὸ φεβερόν ζῶον νὰ ἐξέλθῃ τῆς φωλεᾶς του. Ὑψηλὰ, ἐπὶ τῶν φαίδων πτυχῶν ὄρους κἄνται οἱ Λάκωνες καὶ περικιτῶ οἱ Μακράδες. Αἱ κῶμαι τῆς Κερκύρας συναρτίσθησαν ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς πειρατείας τὸ πλεῖστον ἐπὶ τῶν βουνῶν.

Ἡδὴ ἄνωθεν καθορᾶται κάτω ἡ ἰόνιος θάλασσα· φεγγόβολοι ἐν ποικίλαις σκηναῖς, ἐκ τῶν κόλπων προβάλλουσιν εἰς σχήματα ἄγρια συνήθως· στεναὶ καὶ χιονόλευκοι εἰσὶν αἱ ἀμυδάεις ἀκταὶ περὶ τοὺς ἐρήμους ὑπερύψους σκοπέλους· σειραὶ ἀκρωτηρίων ἐξέχουσιν ἐπὶ τῶν κυμάτων, τῶν περιβρεχόντων ἐτέραν σειρὰν ὑφάλων καὶ σκοπέλων. Οὐδεμίαν ἀνθρωπίνην μορφήν ζῇ ἐπὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς ταύτης ἐρήμου παραλίης· τὴν σιγὴν διακόπτουσι μόναι αἱ τοὺς τόνους ἄρπας ὁμοιάζουσαι κραυγαὶ τῶν ἀγρίων λάρων, οἵτινες ἀκούραστοι πτερυγίζουσιν ἐπὶ τῶν κυανῶν κυμάτων· ὁμηρικὴ ναυαγὸς ἀπομόνωσις εἶνε ἐνταῦθα.

Ὅλη ἡ πρὸς τὸ ἰόνιον πέλαγος κερκυραϊκὴ παραλία στερεῖται λιμένος μέχρι τῆς ἀκτῆς Τιμόνι. Ἀφικόμεθα εἰς τοὺς πρόποδας ὄρους· ἐκεῖ ἐν μέσῳ τῶν κυμάτων ἐξέχει τὸ ἀρχαῖον Φυλακρὸν ἀκρωτήριο, τὸν μεσαιῶνα ἄγ. Ἀγγελος κληθέν· ἐκεῖ δὲ πλησίον διεσχισμένα καὶ ἐφθαρμένα καὶ φαῖν ὄρη, ἐπὶ τῶν ὑψίστων ἄκρων τῶν ὁποίων ἴσταν-

ται κατηρεπωμένα τεῖχη παλαιῶν πύργων, ἐτέραν δὲ ἥττον κρημνῶδη ἄκραν στεφανοῦ ἐν μοναστήριον. Ἡμεῖθα ἐν Παλαιοκαστρίτσα. Ἡ ἄμαξα δὲν προχωρεῖ πέραν τοῦ κόλπου τοῦ βράχου, ἡμεῖς δὲ ἀναβαίνουμεν εἰς τὸ μοναστήριον. Κυπάρισσοι, ἐλαῖαι, ἄρβυτος καὶ ἐρύκη, ὑψηλαὶ εὐφορβοὶ, λεπτίσκοι, μύρτοι καὶ τὰ μεγάλα κίτρινα ἄνθη τῆς φασκομηλέας θάλλουσιν ἀγρίως ἐπὶ τῶν εἰς ἐξώστας σχηματιζομένων βράχων· μεγαλοπρεπὴς θέα ἀνοίγεται ἐπὶ τῶν σκοπελογεμῶν κόλπων καὶ τὴν εὐρύχωρον θάλασσαν, ἐφ' ἧς οὐδὲν ἱστῖον διακρίνεται· εἰκὼν, ὁμοία πρὸς τὸ ἀπώτατον ἀκρωτήριο τῆς Κίρκης ἐν Ἀκτίῳ. Πρὸ τοῦ πυλῶνος τῆς μονῆς, ἧς ὑπέρεκειται εἰκὼν μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς «Ἡ Κυρία ἡ Πορταῖτισσα» καθήνεται ὁ ἡγούμενος καὶ πλῆθος μελανειμόνων μοναχῶν, ἀτενιζόντων ἡμᾶς μετὰ ἀνατολικῆς ἀδιαφορίας καὶ οὕτως ἐπίσης ὑποδεχόμενων ἡμᾶς. Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἥτις φαίνεται κενὴ καὶ πτωχὴ· αἱ λαμπάδες ἔχουσιν ὕψος στηλῶν. Κελλία λαβυρινθοειδῆ ἐπὶ ἐξώστων μεταξὺ καρποφόρων δένδρων χρησιμεύουσιν εἰς κατοικίαν τῶν μοναχῶν. Οὐδὲν, πλην τῆς Παλαιοκαστρίτσας, εἶδον ἀγριώτερον ἐν Κερκύρᾳ· εἶναι χώρα κατὰλληλος μάλλον τῷ Ἀλᾶστορι τοῦ Shelley, τῷ πνεύματι τῆς ἐρημίας. Ἡ μεγαλοπρεπὴς αὐτὴ φύσις ἐπιδρᾷ ἴσως καὶ ἐπὶ τοῦ συναισθήματος τῶν μοναχῶν· ἐφάνησαν ἡμῖν ἀναυδοὶ μοναχοὶ· ἠπόρησα, πῶς δὲν ἐπιτάσσουσι τὴν ἀηδόνα, ἧς τὸ ἄσμα ἐκ τοῦ μέσου τῶν μυρσινῶν κάτωθεν ἀντηχεῖ, νὰ σιωπήσῃ. Ἡ μονὴ αὕτη εἶναι μία τῶν ὀλίγων, ἃς οἱ Ἀγγελοὶ δὲν προήγαγον· ἡ μεγίστη ἐν ταῖς ἰονίοις νήσοις εἶναι ἡ τοῦ ἁγ. Γερασίμου ἐν Κερκυλλήνῃ.

Ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ ἁγ. Ἀγγέλου διακρίνομεν τὰ ἐρείπια τοῦ ποτε ὄχυροῦ Ἀγγελοκάστρου. Τὸ φρούριον τοῦτο, δὲ ὁ Μαρμυρὸς τῷ αὐτοκράτορι Μιχαὴλ Κομνηνῷ, ἄλλοι τῷ Δεσπότη τῆς Ἠπείρου Μιχ. Ἀγγέλω ἀποδίδουσιν, ἐδέσποζεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον τοῦ διαμερίσματος Γήρου. Οἱ Σκρακκοὶ κατέστρεψαν τὴν πόλιν, ἀλλὰ τὸ φρούριον ἐπέζησεν. Ἐπὶ ὀλόκληρον ἔτος ἐπολιόρκει αὐτὸ ἡ Ἑνετία, ἀφοῦ ἐκυρίευσεν τὴν Κέρκυραν. Κατέπεσεν ἐν ἀγνώστῳ ἐποχῇ. Ἡ θέα τοῦ φρουρίου τούτου ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην τοὺς χρόνους τοῦ λατινικοῦ φεουδαλισμοῦ. Ἐν Ἑλλάδι οἱ Τοῦρκοι ἄρδην ἐξήλειψαν αὐτόν· οὐδεμίαν πλέον ἀριστοκρατίαν ὑπάρχει ἐκεῖ· ἡ Ἑνετία ὅμως εὖρε τὴν Κέρκυραν ἥδ' ἀπὸ τῶν Ἀνδρηγαυῶν διηρημένην εἰς βάρωνίαν, καὶ παλαιὰν ἀριστοκρατίαν ἐγκατεστημένην, ὧν οἱ διασημότεροι ἀρχηγοὶ ἦσαν οἱ Γότσοι, οἱ Ἀλλαμάνοι, οἱ Καθάσιλοι· εἰσεχώρησαν σὺν τῷ χρόνῳ ἑνετικοὶ οἴκοι, Θρόνοι, Duado, Βάρδαρο, Μαλιπιέρη, Κορνάρο, καὶ ἀπεδίωξαν ἐκείνους. Τὸν 12' αἰῶνα διήρρητο ἡ νῆσος εἰς 14 τιμάρια. Βαρὺ ἐπεκράτισεν τὸ τάγμα τῆς ἑνετικῆς ἀριστοκρατίας ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῶν χωρικῶν, ἀλλ' οὐδέποτε

οὕτω βαρὺ, ὡς ἐν Κρήτῃ· πλην τούτου, ἡ τύχη, ἣν οἱ Τοῦρκοι παρεσκεύασαν ταῖς ἑλληνικαῖς χώραις, ἐφείσθη τῆς Κερκύρας ὑπὸ τὴν ἐνετικὴν προστασίαν, καὶ διὰ τοῦτο θάλλουσιν ἔτι ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς κῆποι εὐκαρποὶ· ἡ ἐνετικὴ ἀρχὴ ἦν φειδωλὴ καὶ συνετή· καὶ πρώτη ἡ ἀδυναμία τῆς γηραζούσης δημοκρατίας διέφθιρεν ἐνταῦθα τὴν δικαιοσύνην καὶ τὰς λοιπὰς κοινωνικὰς σχέσεις. Ἐπειτα ἐπεξετάθη καὶ μέχρι Κερκύρας ἡ γαλλικὴ ἐπανάστασις διασπείρουσα ἐκ τοῦ τριποτολεμίου ἄρματος αὐτῆς τὸν σπόρον νέων ἰδεῶν. Τὸ τιμαριωτικὸν σύστημα κατέπεσε, καὶ διὰ τῆς ἀποτινάξεως τοῦ φεουδαλικοῦ ζυγοῦ ἐνεκαινίσθη ἡ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν χωρικῶν κατάστασις.

Ἐπιστρέφοντες οἰκάδε ἐπεσκέφθημεν τὸν Ποταμόν, κείμενον, ὡς οἱ πλησίον Ἑβροποῦλοι, ἐν ὑψηλῇ καὶ περικαλλεῖ τοποθεσίᾳ καὶ τεθαμμένον μεταξὺ κήπων. Αἱ πλεῖσται τῶν οἰκιῶν ἔχουσι στοάς, ὑποθασταζομένας ὑπὸ λευκῶν μαρμαρίνων ἢ κτιστῶν στύλων ἰταλιωτικοῦ ρυθμοῦ. Ἰδίαν ἐντύπωσιν ἐπροξένησέ μοι ἡ τῆς κόμης καθαριότης· ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι, ὧν οἱ κάτοικοι ἐργάζονται τοὺς ἀγρούς καὶ οὐδεμίαν ἄλλην κτηνοτροφίαν ἔχουσι, πλην τῶν ἐρίφων καὶ αἰγῶν, εἰσιν ἐπίσης καθαραί. Ὁ ποταμὸς διέκειτο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς τοῦ Πάσχα ἀνίας· ἦτο πανηγυρικῶς ἔρημος. Ὀλίγα παιδιὰ ἐσφαιροβόλουν ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν ἐλαίων· ἐν τοῖς καφεπωλείοις ἐκάθηντο ἄνδρες σιωπηλοὶ καὶ ἀκίνητοι. Γέρων τις εἰσήλθεν, ἐκάθισεν σιωπηλὸς καὶ οὐδὲν ἐζήτησεν. Ἠρώτησα χαμηλοφώνως τὸν πανδοχέα, ἂν ἡδυνάμην νὰ προσφέρω ἀναψυκτικόν τι τῷ, καθ' ὃ ἐφαίνετο, πτωχῷ, ἐπὶ δὲ τῇ καταφατικῇ ἀπαντήσῃ τῷ προσέφερον καφέ. Ὁ γέρον ἠγέρθη, χαίρων ἐπὶ τῇ εὐνοίᾳ ταύτῃ, καὶ προσελθὼν νῦχαρίστησεν ἡμᾶς ἐπὶ τῷ μικρῷ δώρῳ μετ' ἐκφρασιν πλήρη σεβασμοῦ. Εὐδαίμονέστεραι Ἀνατολὴ καὶ Μεσημβρία, ἐν αἷς ἡ φύσις καὶ τοὺς πενεστάτους τῶν ἀνθρώπων ἐξευγενίζει! Τινὲς εὐγενεῖς καὶ ἀριστοὶ παρ' ἡμῖν εἰσὶ φύσει ἥττον εὐγενεῖς τοῦ παρ' Ὀμῆρῳ συδύτου Εὐμαίου· πάντα ὀφείλει ὁ βόρειος μετὰ πόνου νὰ μάθῃ καὶ προσκτήσῃται· τὸ ὕψιστον, πρὸς ὃ τείνει, ἡ φύσις, εἶναι προϊόν τῆς σχολῆς τῆς σκέψεως. Θεωρῶν τὸ ἦθος τοῦ εὐγενοῦς τούτου πτωχοῦ ἐσκέφθην, ὅτι διὰ τοῦτο ὁ Ὀμηρὸς εἶναι τὸ ἐθνικὸν τῶν Ἑλλήνων παῖγμα, διότι ἀποδίδει αὐτοῖς πιστῶς τὴν φύσιν των, τὰ θεῖα χαρίσματα, τὴν ἐγγενῆ εὐγένειαν, τὴν χάριν, τὴν εὐπρέπειαν, τὴν δημοκρατικὴν κοινωνικὴν ἰσότητα τῶν Ἑλλήνων. Διὰ τοῦτο εὐρίσκει τις παρ' Ὀμῆρῳ τὴν ἀρίστην τῶν ἀναστροφῶν, διὰ τοῦτο ἀποδίδει τοῖς πᾶσι τὰ εὐγενέστατα ἐπιθέτα, ἡγυγιῆς, δαμνότητος, δῖος, μέγας, μεγαλήτωρ, τηλεκλυτός, θεοειδής.

Πόσω θυμηδὴς ἦτο ἡ παραλλήλως τῇ ἄκρῃ τῆς φυλλώδους κοιλάδος ἀδοιπορία πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ποταμοῦ καὶ τῶν Ἑβροπούλων! μοὶ αἰ-

νέμνησε ζωνῶς τὸ Vescovato τῆς Κορσικῆς· ἐκείνου μὲν καλύπτεται ὑπὸ καστανεῶν, αὕτη δὲ ὑπὸ ἐλαιῶν. Ὁ Χέκελ, ἐν τινι περὶ Κορσικῆς ἀξιανγνώστῳ πραγματείᾳ, ἐκφράζει τὸν θαυμασμόν αὐτοῦ, διότι τόσῳ ὀλίγῳ ζωγράφῳ μεταβαίνουσιν εἰς Κέρκυραν καὶ Κορσικὴν. Κοῖμα! Ἀλλὰ τῶν ταξιδιῶν αἱ δαπάναι εἶναι οὐ μικραὶ, ἀμφοτέρω δ' αἱ νῆσοι κεῖνται ἀπομακρυσμέναι τῆς ὁδοῦ τῶν ἀγορασῶν τῶν εἰκόνων καὶ τοῦ συμμοῦ. Ἡ Κορσικὴ ἀνταμείβει πανταχοῦ τοὺς πόρους τοῦ καλλιτέχοντος· εἶναι μεγαλοπρεπὲς ἐρεῖα, πλουσιωτέρα περὶ τὰς φυσικὰς καλλονὰς ἢ ἡ Κέρκυρα· πλὴν τούτου ἡ Κέρκυρα δὲν δύναται ν' ἀντιμετρηθῇ πρὸς τὸ ἐγκαλλώπισμα πάσης πλαστικῆς τέχνης, τὸ Κέ-πρι. Ἐρευνῶν τὴν μακαρίαν νῆσον τῶν Φαιάκων ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν ἔποψιν, κατέληξα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι αὕτη εἶναι ἀρμυδιωτέρα τῇ φαντασίᾳ τοῦ ποιητοῦ παρὰ τῇ τοῦ ζωγράφου. Ἡ φύσις εἶναι παραπολὺ πολυτελής· δάση ἐλαιῶνων περιβάλλουσι τὸ πλαστικὸν σῶμα τῆς νήσου ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς· ἐλλείπει ὅμως ἡ γραφικὴς ὑπερέχουσα πύκη, ἐλλείπουσι τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαιότητος καὶ τοῦ μεσαιῶνος, ἅτινα τόσῳ μαγευτικῇ καὶ ἐπιδρωσάν ἱστορικὴν ζῶν ἠαυτὴν ταῖς ἐξοχαῖς τῆς Ἰταλίας. Καὶ ὅμως, τί δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ δημιουργήσῃ ἐνταῦθα καλλιτέχνης μεγαλοφυῆς, ζωγραφῶν τὰς θαλάσσας καὶ τοὺς κόλπους, τὰς ζωνὰς ἀκτῶν καὶ τ' ἀκρωτήρια, τοὺς ἐκθακχεύοντας λόφους καὶ τὰς εἰδυλικὰς πεδιάδας καὶ τὴν μόνην μεγάλην ἡρωϊκὴν σκηνὴν τῆς Ἡπείρου! Οὐχὶ ἡ πλαστικὴ τῶν σχημάτων εἶναι τοῦθ' ὅπερ ἠθέλην ἀναδείξῃ τὴν τέχνην αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ πανταχοῦ ἀποπνέων ἀμυρόσιος αἰθὴρ καὶ ἡ τῶν χρωμάτων ἀρμονία. Ὁ μὴ ἔχων καλλιτεχνικὴν συναίσθησιν τοῦ ἰονίου αἰθέρος, δὲν πρέπει ἐνταῦθα οὐδὲ γραμμὴν ν' ἀγάγῃ. Τὸ θεσπέσιον φῶς τῆς μακαρίας ταύτης φύσεως εἶναι αὕτη ἡ γοητευτικὴ αἴγλη ὑπ' ἧς παρίστανται ἡμῖν περιβεβλημένοι οἱ ἀρχαῖοι θεοὶ καὶ ἄνθρωποι· πάντες περιβάλλονται αἴγλη φωτεινῇ.

Πολλάκις ἠλάσασμεν ἐφ' ἀμάξης διὰ τῆς νήσου πρὸς τὰς ἰονικὰς ἀκτῶς. Ὁραῖος κεῖται ἐκεῖ ὁ Πέλεας, πρὸς ὃν ἀφικνεῖται τις ἀνερχόμενος θαλαροῦ λόφου, ἐφ' οὗ κεῖνται καὶ αἱ κώμαι Βαρυπατάδες, Βηρὸ καὶ Καστελλάνοι. Ὑψηλὰ ἐπὶ τοῦ βράχου κεῖται ὁ Πέλεας· αἱ ὁδοὶ εἰς κεκλασμέναι ἐπὶ τῆς φαλακρῆς πέτρας· αὕτη ἡ κώμη οὐδὲν θὰ εἶχε τὸ ἐνδιαφέρον, εἰ μὴ κατεῖχε θαυμασίαν θέσιν. Αἱ κεκρυφαῖαι κώμαι, ἐν αἷς οὐδαμῶς ἀπαντᾷ μνημεῖόν τι, οὐδὲν ἔχουσι τῆς οἰκοδομικῆς τέχνης τοῦ ἰταλικοῦ μεσαιῶνος, ἥτις τὴν φαντασίαν ἀναπτεροῖ. Οἱ πύργοι τῶν βερώων καταρρέουσι, καὶ αὐταὶ αἱ ἐκκλησίαι δὲν εἶναι ἄξιαι λόγου, πολλάκις ἐκ μόνου τοῦ κωδονοστασίου διακρινόμεναι τῶν οἰκίδων. Παιδιὰ χορεύουσι περὶ ἡμᾶς, ἄνθη προσφέροντα, οὐχὶ ἐπαιτοῦντα ἀλλὰ ἀστειζόμενα. Ἀντὶ τοῦ Κύριε, προσφωνοῦ-

σιν ἡμᾶς τουρκιστὶ (;) ἀφέντη, ὅπερ ἐδιδάχθησαν βεβαίως ἀπὸ τῶν ἀλβανῶν (;) Ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς ταύτης ἐπιβλέπει τις ὅλα τὰ νῶτα τῆς νήσου ἀπὸ τῆς μιᾶς θαλάσσης μέχρι τῆς ἑτέρας. Ἡ πόλις καὶ τὰ προάστεια φαίνονται ὑψόμενα ἐπὶ τῆς ἀκτῆς καὶ περαιτέρω φεγγόβολοι ὁ θαλάσσιος ὄχτος, ὃν σχηματίζουν τὰ ὄρη τῆς Χιμάρας καὶ τοῦ Πίνδου. Καὶ ὁ ἀπαστράπτων τῆς Ἀρτέμιδος καθρέπτης, ἡ λίμνη Χαλκιοπούλου, μετὰ τῶν ἀκτῶν αὐτῆς καθορῶνται ἐκεῖθεν. Πρὸς βορρᾶν ὄρη περιβάλλουσι μεγάλην πεδιάδα, τὸ λιβάδι τοῦ Ρόπα, πράσινον ἐκ τῶν σπαρτῶν· ὁδοὶ λευκάζουσι ἐν τοῖς πέρασιν αὐτοῦ ἔχουσιν εἰς τὰς διαφόρους κώμας, ἐστὶν ὅτε δὲ τὸ φῶς τῆς ἑσπέρας μαρμαίρει ἐπὶ τινος τέλματος, ὡς ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Μαρθίνου. Ὑπεράνωθεν ὁ Παντοκράτωρ ἀναπτύσσει πᾶσαν τὴν μεγαλοπρέπειαν αὐτοῦ, ἐτέρωθεν δ' ἐκτείνεται τὸ ἰόνιον πέλαγος, ἐξ οὗ ἀναδύουσι τολμηρῶς προβάλλοντα ἀκρωτήρια.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

Περὶ ὀλίγων κατεστραμμένων σελίδων

ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Πολὺς γίνεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ λόγος περὶ τῶν ζημιῶν ἃς ὑπέστη ἡ ἀρχαία τέχνη καὶ φιλολογία ἕνεκα τοῦ φανατισμοῦ τῶν μοναχῶν. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθεὶς αὕται αἱ μομφαί, ἀλλὰ δὲν στεροῦνται ὑπερβολῆς τινος. Συστηματικὴ καταστροφή, ἐθελούσιος ἀφανισμὸς τῶν ἀρχαίων κτιρίων καὶ τῶν κλασικῶν συγγραμμάτων σπανίως μόνον συνέβη· αἱ δ' ἐπελθούσαι βλάβαι ἀναφέρονται κυρίως εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ὕλικου τῶν μνημεῖων πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς νέας θρησκείας καὶ τῆς νέας φιλολογίας. Ναοὶ τινες ἀρχαίων θεοτήτων μεταποιῶντο εἰς ἐκκλησίας χριστιανικῶν ἀγίων, πολλαὶ δὲ τῶν μεσαιωνικῶν ἐκκλησιῶν οὐ μόνον τὴν θέσιν ἀρχαίων ναῶν δεικνύουσιν, ἀλλὰ καὶ διασώζουσιν ἐκείνων λίθους, στύλους, ἀνάγλυφα, ἐπιγράμματα. Οἱ παλιγκτιστοὶ οὗτοι ναοὶ ἐπέχουσιν ἀκριβῶς τὴν θέσιν τῶν παλιμψήστων χειρογράφων. Ὡς ἐπὶ τῶν θεμελίων ναοῦ τινος τοῦ Ποσειδῶνος ἀνωκοδομήθη ἐκκλησία τις τοῦ ἀγίου Νικολάου, οὕτως ἐπὶ περγαμνῶν κώδικος τοῦ Στράβωνος ἐπεγράφοντο μετὰ τὴν ἐκπλυσιν ὧδε τοῦ Ψαλτῆρος. Πολλάκις δ' ἔχομεν διπλοῦν χριστιανικὸν μνημεῖον ἐπὶ ἀρχαίων θεμελίων καὶ διπλὴν νεωτέραν γραφὴν ἐπὶ παλαιᾶς περγαμνῆς. Ὡς δ' ὁ ἄγγλος Mullooly κατάρθωσε νὰ μελετήσῃ καὶ χωρίσῃ ἀπ' ἀλλήλων τὰ ἐπάλληλα οἰκοδομικὰ στρώματα τῆς ἐν Ῥώμῃ περιέρχου ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Κλήμεντος, οὕτως ὁ κλεινὸς Mommsen ἠδυνήθη νὰ ἀναγνώσῃ τὰς ἀλλήλας ἐπικειμένους γραφὰς τοῦ παλιμψήστου κώδικος τοῦ Ῥωμαίου νομοδιδασκάλου Γατίου. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ νομισθῇ ὅτι ἡ νέα αὕτη κτίσις τῶν οἰκοδομημάτων καὶ ἡ νέα διάξις τῶν χειρογράφων ἐγένετο πάντοτε ἐκ φανατισμοῦ

κατὰ τοῦ ἀρχαίου κόσμου, τῆς θρησκείας, τῆς τέχνης καὶ τῶν γραμμάτων αὐτοῦ. Οὐ σπανίως εὐρίσκουμεν κλασικὰς συγγραφὰς γεγραμμένας ἐπὶ διεξομένων ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων. Πρὸς τὴν μεταποίησιν ἢ μᾶλλον ἀνανέωσιν ἦγε πολλάκις ἀπλῶς καὶ μόνον ἡ σπάνις τοῦ ὕλικου, ὅπερ εὐρίσκοντες πρὸς τὰς νέας ἀνάγκας ἐτοῖμον παρελάμβανον οἱ Χριστιανοὶ Ἕλληνες.

Ὑπῆρξαν ὅμως καὶ τὰ φανατικὰ πνεύματα, οἱ μισόκαλοι καλόγηροι, οἱ ἀποκλειστικοὶ λάτραι τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας ἢ μᾶλλον οἱ τυφλοὶ καὶ ἀβέλτεροι ὀπαδοὶ τῶν ἐξωτερικῶν αὐτῆς τύπων, ἐξ ὧν προήλθε βλάβη δεινὴ εἰς τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐξωτερικὴν καὶ θύραθεν θεωρηθεῖσαν γραμματείαν, τὴν τε τῆς ἀρχαιότητος καὶ τὴν κοσμικὴν τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἐν τῇ ἐν Σέρραις μονῇ τοῦ Προδρόμου ἥτις διεφύλασσε σὺν τοῖς ἄλλοις τὴν βιβλιοθήκην τοῦ πολλοῦ Πατριάρχου Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου οἱ μοναχοὶ διηγούντο τῷ παρ' ἡμῖν καθηγητῇ κ. Πανταζίδῃ ὅτι πρὸ τινων δεκαετηρίδων μόλις κατὰ τὴν αὐτὴν σωζομένην παράδοσιν ἕνεκα ἐλλείψεως χώρου ἐχωρίσθησαν ἐκ τῶν χειρογράφων τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀπὸ τῶν κοσμικῶν καὶ ἐκείνα μὲν διεφυλάχθησαν, ταῦτα δ' ἐκλήσαν. Καὶ ἐδεικνύετο εἰς τὸ ἐκπεπληγμένον θεατὴν ὁ τόπος τῆς αὐλῆς ἐνθα ἐλέγετο ἀναφθεῖστα ἡ μοιραία πυρά.

Ἄλλο παράδειγμα ἐπ' αὐτοφῶρ, οἶον εἰπεῖν, συλλήφθη καὶ ἀναισχύντως ἐξομολογούμενον θέλω νὰ ἀνφέρω σήμερον ἐνταῦθα δι' ὀλίγων, μαρτυροῦν τὴν ἐς αἰὶ ἀπώλειαν ὀλίγων, πάντως πολυτίμων, σελίδων τῆς πατρίου ἱστορίας. Τὰ ἐλληνικὰ χειρόγραφα τῶν παρελθόντων αἰώνων σπανίως ποτὲ περιέχουσι πίνακα τῶν περιεχομένων καὶ ἂν δ' ἐμπεριέχουσιν εἶνε οὗτος ἀτελής καὶ ἀνάξιος πίστεως. Εἰς τὸν ἐρευνήτην ἐπιβάλλεται πάντοτε ἡ υποχρέωσις νὰ ἐξετάσῃ τὰ χειρόγραφα φύλλον πρὸς φύλλον. Μία τῶν σπανίων ἐξαίρεσεων χειρογράφου περιέχοντος πίνακα εἶνε ὁ ὑπ' ἀριθ. 493* κώδιξ τῆς ἀγιορειτικῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων. Εἶνε δὲ τοῦτο χειρόγραφον ἐπὶ χάρτου, σχήματος τετάρτου, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 218, καὶ περιέχει λόγους καὶ συγγραφὰς πατέρων, ὧν ἡ ἀπαρίθμησις δὲν ἐνδιαφέρει τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἑστίας. Μετὰ χαρᾶς καὶ ἀνυπομονητικῆς εὐροῦ, μόλις ἀνοίξας τὸν κώδικα, σημειούμενα ἐν τῷ προτασσομένῳ πίνακι καὶ τὰ ἐξῆς ὡς περιεχόμενα ἐν αὐτῷ· «Θάνατος Σουλτάν Ἰμπραήμ, βασιλεῖα Σουλτάν Μεχμέτ. Πόλεμος τοῦ Μωρέως.» Ἀνυπομόνης ἔτρεψα τὰ φύλλα ἵνα εὕρω καὶ ἀναγνώσω, πρὶν γεῖναι ἡ τακτικὴ τοῦ κώδικος περιγραφὴ, τὴν διήγησιν ταύτην περὶ τῆς ἀλώσεως τοῦ Μωρέως ὑπὸ τῶν Βενετῶν. Ἀλλ' ἐν τῇ ὀριστημένῃ θέσει τοῦ βιβλίου ἐνθα ἔμελλε νὰ πε-

* Τοῦ λόγου ὄντος περὶ ἀθωνικῶν χειρογράφων ὁ ἀριθμὸς ἐννοεῖται τελεῖς ὑπ' ἐμοῦ κατὰ τὴν τὸ παρελθὸν ὁδὸν γενομένην κατάταξιν.

ρίεχεται αὕτη τί εὕρον ἀντὶ τῶν ἀναμενόμενων ἀγνώστων ἱσως καὶ νέων ἱστορικῶν εἰδήσεων; Τῶν φύλλων ἐσώζετο μόνη ἡ πρὸς τῇ ῥάχει τοῦ χειρογράφου ἐνίων ὥα, ἦσαν δ' ἐπιμελῶς διὰ κοπίδος ἐξηρημένα καὶ μόνον ἐσώζετο μικρὸν μέρος ἐκ τοῦ τέλους τῆς ἱστορικῆς διηγήσεως, κάτωθεν τοῦ οἴου ἤρχιζε νέον κεφάλαιον, ἐκκλησιαστικὸς τις λόγος ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἐπλήρουν τὸ χειρόγραφον. Ἡ πρώτη σκέψις μου ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς βραβάρου ἐκείνης κολοβώσεως ὑπῆρξεν, ὅτι ἐσυλήθησαν ἱσως τὰ φύλλα ἐκεῖνα ὑπὸ τινος τῶν πολλῶν ἐπιδρωμένων τῶν ἀγιορειτικῶν βιβλιοθηκῶν, οἵτινες πολλάκις εἶχον ἐν χερσὶ μᾶλλον ἐτοίμην τὴν κοπίδα ἢ πρόχειρον τὴν γραφίδα. Ἀλλ' ὄχι. Ἐν τῷ περιθωρίῳ ἐφρόντισεν ὁ δράστης νὰ δηλώσῃ ἐαυτὴν καὶ μονοῦ ἠθέλησε νὰ ποσπᾷ τὰ ἐπιφωνήματα φιλευλαβοῦς θαυμασμοῦ διὰ τὴν ὠραίαν του πράξιν. Ἀνέγνωσα δ' ἐκεῖ ἀνορθόγραφα τὰ ἐξῆς· «εἰς τὸ παρὸν βιβλίον εὐρέθησαν καὶ εἰ» «δῆσαι τῶν βασιλέων καὶ πολέμων καὶ διὰ τοῦτο» «θεῖον ζήλῳ κινούμενος ἐκοψα αὐτοὺς τοὺς λόγους καὶ τοὺς ἐκψα. Ἀπορῶ εἰς τὴν ἀγνωσίαν» «τοῦ καλλιγράφου πῶς ἔνωσεν μὲ τὰ θεῖα λόγια» «τὰ ἐξωτερικά.» Θεὸς ζήλος ἦτο λοιπὸν ἡ ἀφορμὴ τῆς ἐκκοπῆς. Ἀλλὰ δὲν ἐφρόνησα ταῦτα οὐτ' ἐγὼ οὐδὲ ὁ ἀναγνώστης βεβαίως. Ἰανὼν δὲ χρόνον πρὸ ἡμῶν χειρὶ ἀγνώστου φιλοκάλου ἐρευνήτοῦ τοῦ ἡμετέρου αἵωνος ἐξέφρασε κάτωθεν τῆς ἀνωτέρω παρατεθείσης ὁμολογίας τοῦ ἐνζήλου καλογήρου τὴν προσήκουσαν ἀγανάκτησιν δι' ἐκφράσεως ἀρμυδιᾶς ἣν τὸ κατ' ἐμὲ ὑπογράφω μὲ ὅλα τὰ σωστά μου «Τὸν ψυχρὸν σου τὸν καιρὸν» «ἀσβεδέστατε τῶν ἀνθρώπων.»

Ἐν δὲ τῷ περιωθέντι στενῷ περιθωρίῳ ἐνός τῶν ἀποκοπέντων φύλλων προσέθηκε πιθανῶς ὁ αὐτὸς «κατηραμένη ἡ χεὶρ ἡ κόψα ταῦτα τὰ φύλλα.» Ὁ τῆς ἀνοίας καὶ ἀμαθείας τοῦ τριεκαθλίου.

Οὕτως ἕνεκα ὑπερβάλλοντος θεῖου ζήλου κατεστράφησαν ὀλίγαι σελίδες τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας, ἃς καὶ ἀγνοῶν δύναμαι νὰ καλέσω πολυτίμους ἕνεκα τῆς σπάνις τῶν παρ' ἡμῖν τοιούτων χρονικῶν. Καὶ τίς μὲν ὁ συντάξας τοῦτο ἀγνοοῦμεν, ὡς εἶδος, ὡς καὶ τινὰς λεπτομερείας περιέχον τὰ ἀπολεσθέντα φύλλα, τοῦτο δὲ μόνον δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι, κρίνοντες ἐκ τοῦ βυθιοῦ τῆς γραφῆς, εἰκάζομεν ὅτι τὸ χειρόγραφον ἀντεγράφη ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ Ἰωσήφ τοῦ ἐκ Σινώπης, ὅστις καὶ ἄλλους πολλοὺς κώδικας τῆς ἱστορικῆς βιβλιοθήκης ἔγραψε. Καὶ ἡ μὲν ἱστορικὴ ἐκείνη διήγησις ἀπώλετο ἀνεπιστρέπτει, ἀφ' οὗ ὁ ἐβλογημένος ἐκκοπεὺς ἐφρόντισε καὶ νὰ καύσῃ τὰ φύλλα κατὰ τὴν ῥητὴν τοῦ ὁμολογίου, ὥστε ἡμεῖς ἐπάρθωμεν σχεδὸν τὸ πάθημα τοῦ ἡρώως τοῦ Ἀπολωλὸτος χειρογράφου τοῦ Freytag, ὅστις ἀφ' οὗ πολὺ ἐμόχθησε καὶ πολλὰ εἶδε καὶ ἔπαθε βαίνων ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ κώδικος τοῦ

περιέχοντος τὰ πολυλόγη βιβλία τῶν Ἱστοριῶν τοῦ Τακίτου κατέληξεν εἰς τὸ νὰ εὕρῃ . . . τὰ ξύλινα ἐξώφυλλα αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν πλὴν τῶν ἐξωφύλλων τοῦ σταχυωτοῦ συνήντησεν ἐν ᾧ εἴχεται τὸ χειρόγραφον τὴν ὥραιαν μεθ' ἧς ἐμελλε νὰ συνδεθῇ διὰ τῶν δεσμῶν τοῦ ἔρωτος καὶ τοῦ γάμου, ἡμεῖς δ' ἀντὶ τούτου εὕρομεν . . . μόνον τὸν θεῖον *ζήλον* τοῦ καταστροφῆως καὶ τὸ ἐξῆς μικρὸν ἀπόσπασμα δι' οὗ ἐπερχοῦτο τὸ χρονικόν, διασωθέν χάριν τοῦ αὐτοῦ θεῖου ζήλου, ἵνα μὴ ἀφανίζομένου καὶ τούτου συναφανισθῇ κανεὶς ἀσκητικὸς λόγος Ἰωσήφ τοῦ Βρυεννίου. Τὸ ἐσώσαμεν ὡς διδακτικὸν ἐπισφράγισμα τῆς ἀνω ἐκτελείας μικρᾶς ἱστορίας. «[ἀρχιστρα]-τήγου, πτὸν ἐξοχώτατον Δομένικον Μοτζίγιον, ἄνδρα ἐμπειρότατον τοῦ πολέμου, ἐλπίζοντας ἀπὸ τὴν «μεγάλαν του θαυμαστικὴν φρόνησιν ὅτι θέλει κάμει πολλὰ καὶ μεγάλα ἀνδραγαθήματα εἰς τιμὴν τῆς πατρίδος του καὶ παντελῆ ἀφανισμόν πτῶν ἀπίστων Ἀγαρηνῶν, καὶ διατὶ εὐρίσκειται «εἰς αὐτὸν μία θαυμασιωτάτη ἐμπειρία εἰς τὰ τοῦ «πολέμου καὶ διατὶ θέλει πολεμήσει κρατῶντας «τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας ἕως τοσοῦτον εὐτυ- «χέστατος πρίγγηψ, ὁ Μορζεζίνης».

ΣΤΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ.

ΟΙ ΑΝΤΙΠΟΔΕΣ

[Εἰκὼν].

I

Ἡ Κλυταιμνήστρα ἐθεωρεῖτο κοινῶς ὡς κόρη, κατὰ 17 μόλις Μαῖους δρέψασα παρκίσσους ἐκ τοῦ προγονικοῦ της περιβολίου κειμένου ἐν Ἀρ-πελοήποις.

Ἡ Τρισεύγενη, ἥτις συνήθως προσηγορεύετο Κυρ-Κώσταινα, ἐφαίνετο ὡς γρυῦς, κατὰ 71 σχεδὸν Φεβρουαρίους συλλέξασα βροῦθας ἐν συνδυασμῷ μετὰ κανκαληθρῶν καὶ ραδικίων ἐκ τῶν διαφόρων ἀγρῶν, οὓς ὁ μακαρίτης σύζυγός της Κυρ-Κώστας, ἀποθανὼν ἐν κειρῷ τῆς χολέρας, κατέλιπεν εἰς τὴν ἀπορφανισθεῖσαν οἰογένειάν του, ἥτις συνέκειτο ἐκ τῆς γνωστῆς ἡδὴ ξυνωρίδος δηλ. τῆς Κυρ-Τρισεύγενης καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας μονογενοῦς θυγατρὸς των.

Ἐν τούτοις ἂν ἡρώτωντο τὰ ἀνύπαρκα λη-ξιαρχικὰ βιβλία, θὰ ἀπεκρίνοντο, ὅτι ἡ μὲν Τρισεύγενη Κώστα Μπατζακιώτη τὸ γένος Μπούρδη ἦτο μόλις 55 ἐτῶν, ἡ δὲ δεσποινὶς Κλυταιμνήστρα Βαζαγιώτου 29, ἥτοι παρὰ 26 τριάκοντα . .

Ἡ ὀπτική αὕτη ἀπάτη προήρχετο ἐκ τοῦ ὅτι, ἡ μὲν μήτηρ μὴ οὐσα ποσῶς εὐχαριστημένη ἐκ τῆς ἐν χηρείᾳ ζωῆς της, δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἀνεστέναν ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τοῦ μακαρίτου, ἐκάθητο δὲ εἰς γωνίαν τινὰ κεκυφύα καὶ ἔχουσα τὴν ῥίνα οἶοναί προσηλωμένην ἐπὶ εὐρυτάτου τσουραπίου, ὅπερ διχοκῶς ἔπλεκε· τότε δὲ μόνον διέκοπτε τὸ καλλιτέχνημά της δσάκις θρηνώδης φωνὴ ἐκ τοῦ μαγειρίου ἀφικνουμένη ἐδήλου, ὅτι τὸ μαγειρεῦ-

μενον κρέας ἐζήτει ὕδωρ, ὅπως μὴ γίνῃ παρναλ-λωμα τοῦ πυρός.

Ἡ θυγάτηρ ὅμως πρὸ τοῦ καθρέπτου διημε-ρεύουσα σχεδόν, ἐφάρμοζε τοὺς νεωτέρους θριάμ-βους τῆς κομμωτικῆς τέχνης ἥτις κατῴρθωσε νὰ ἐξευτελίσῃ τὸν πανθαμάτορα χρόνον καλύ-πτουσα τὰς ρυτίδας· ὅταν δὲ ἡὐχαριστεῖτο ἐν-τελῶς ἐκ τοῦ ἐκυτοῦ της ἔβριπτεν ἐπὶ τοῦ κατό-πτρου τὸ ὕστατον βλέμμα συνοδευόμενον ὑπὸ παρατεταμένου μειδιάματος, καὶ καθημένη νω-χελῶς ἐπὶ μαλθακῆς ἑδρας ἀνελάμβανε τὸ ro-
man . . .

II

Πρὸ δεκαετίας ἡ Κλυταιμνήστρα εἶχεν ἀποπε-ρατώσει λίαν εὐδοκίμως τὰς σπουδὰς της, ὀλίγους δὲ μῆνας μετὰ τὴν ὀριστικὴν ἐν τῇ πατρικῇ της οἰκίᾳ ἐγκαθίδρυσιν ἤρχισε νὰ ὑπαισέρχηται εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τοῦ οἴκου, τοσοῦτῳ δὲ τεχνήν-τως ἀφῆκε ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς μητρὸς της τὰς ἀοράτους ἡνίκας, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου τὰ πάντα ἦ-σαν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν της· καὶ ἐνόησε μὲν ἡ μή-τηρ τὴν βυσσοδομουμένην μεταπολίτευσιν, ἀργὰ ὅμως καὶ εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ ἐξουσία εὐρίσκετο πρὸ πολλοῦ ἀκλόνητος εἰς τὰς ἀδράς χεῖρας τῆς θυγατρὸς της, προβαίνουσης πλέον εἰς ῥιζικὰς με-ταρρυθμίσεις· τότε δὲ μὴ ἔχουσα τί ἄλλο νὰ πράξῃ ἡ Κυρ-Κώσταινα, ἐγένετο ἀγογγύστως τὸν ἥρτον τῆς δουλείας καὶ περιορίζετο μόνον εἰς τὸ νὰ συνοδεύῃ ἑκαστον τοῦ κατακτητοῦ νε-ωτερισμῶν διὰ βελόης ἀναστεναγμοῦ, ὃν πολλά-κις ἀπέπνιγεν ἐν τῇ γενέσει του τὸ αὐστηρὸν τῆς Κλυταιμνήστρας βλέμμα . . . Sic transit κτλ. ἡ Σύγκλητος ἐπεσκιάσθη ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορίας. Ὁρεῖλομεν ὅμως νὰ δολογησώμεν χάριν ἱστο-ρικῆς ἀκριβείας, ὅτι τὰ πρῶτα βήματά της δὲν ἔσπεφεν ἐπιτυχία· διότι, θελήσασα νὰ ἐξαγάγῃ τὸ φέσιον ἐκ τῆς μητρικῆς κορυφῆς καὶ νὰ ἀντικαταστήσῃ δι' εὐρωπαϊκοῦ πύλου, ἀπήντησε ζωηρὰν ἀντίστασιν, διακηρυξάσης τῆς Κυρ-Κώ-σταινας, ὅτι τὸ φέσιον θὰ τὸ ἀποθέσῃ ἐν τῷ τάφῳ μετὰ τῆς κεφαλῆς της, τὴν ἠπειλήσε δὲ καὶ δι' ἀπεργίας ἰδίως εἰς τὸ περὶ μαγειρικῆς κεφάλαιον, ὅπερ ἀπήλπισε τὴν Κλυταιμνήστραν, καὶ τὴν ἡ-νάγκασε νὰ παραιτηθῇ τῆς ἀξιώσεώς της καὶ νὰ ὑποχωρήσῃ, ἐπειδὴ ἦτο πολὺ συγχαίρα, καὶ δὲν ἐνόει νὰ φάγῃ ἐξ ἄλλης χειρὸς εἰμὴ μόνον ἐκ τῆς μητρικῆς.

Ἐν τούτοις ἡ πρῶτη αὕτη ἀποτυχία δὲν ἀπε-θάρρυνε τὸν ἀτρόμητον νεωτεριστὴν μας, ὅστις ὑπῆρξεν εὐτυχέστερος τῶν Γράκχων διὰ τὸν ἀ-πλούστατον λόγον, ὅτι ἐκεῖνοι μὲν δὲν εἶχον χρή-ματα, ἐνῷ ἡ ἡρώς ἡμῶν εἶχεν εἰς τὰς χεῖράς της ἱκανὰς ντοῦπιας εὐρεθείσας ἐντὸς λαγῆνου κε-κρυμμένης ἐν τῇ κόπρῳ τοῦ σταύλου. . . Ὡς σταύ-λε, σταύλε! σὺ, ἐν τῷ ὁποίῳ ἄλλοτε ἀντήχει ἡ μελωδικὴ τοῦ ὄνου φωνή, τοῦ χαριστάτου, λέγω, Κουτσάφτη, ὀφείλοντος τὴν ἐπωνυμίαν του εἰς

ἀτυχὴ τινὰ ἔριδα μετὰ φιλελευθέρου συναδέλφου του, καθ' ἣν, ἂν καὶ δὲν εἶχε περιχαρχοθῇ ὁ γνω-στός ἱπποτικὸς κύκλος, ὁ ἥρως μας ἀπώλεσεν οὐ μόνον τὴν τιμὴν ἀλλὰ καὶ τὸ αὐτὶ του. . . ὁπό-σον ἡμαρξες ἄλλοτε!! ἀλλ' ἤδη φεῖ! ὦ προγονικὲ σταύλε, μάτην ὁ ἀρχαιολόγος θὰ προσπαθῇ νὰ σὲ ἀναγνωρίσῃ μεταβληθέντα εἰς δωμάτιον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ δεσποινὶς ἔπαιρνε *bains aromati-ques* . . .

Τοιαύτας ἀλλοιώσεις ὑπέστησαν καὶ ἄλλα δια-μερίσματα τοῦ πατρικοῦ οἴκου. Τὸ εὐάερρον λ. χ. πατητήριον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέτον σανίδας ἔκοι-μάτο κατὰ τὰς ἀνχηρὰς τοῦ θέρους μεσημβρίας τὸ εὐδαιμον ζεῦγος, τοσοῦτον μετεβλήθη, ὥστε ἂν ἐπανήρχετο εἰς τὴν ζωὴν θὰ ἠδυνάτει νὰ ἀ-ναγνωρίσῃ ἑαυτὸ· καὶ δικαίως, διότι μετεσκευά-ζετο ὅπως γίνῃ *galerie de peintures*. Οὐδέποτε ὅμως, καθὼς λέγουσι, συνετελέσθησαν αἱ προπα-ρασκευαὶ, ὁμοιάζουσιν κατὰ τοῦτο τὰς Ἑθνικὰς . .

Περὶ τὸν κρίνομεν ν' ἀναφέρωμεν τὰς λοιπὰς μεταρρυθμίσεις, ἃς ἐπῆνεγκεν ὁ ἀτρόμητος ἀνα-καινιστής, ἐμπιστευόμενοι τοῦτο εἰς τὴν φαντα-σίαν τοῦ ἀναγνώστου· ἐν τούτοις δὲν δυνάμεθα ν' ἀποσιωπήσωμεν μικρὰν τινὰ μεταβολὴν καὶ διὰ πολλοὺς μὲν ἴσως ἄλλους λόγους. Ἰδίως ὅμως διότι κατελύπησε τὴν Κυρ-Κώστειναν . . . τὸ κλασικὸν δηλαδὴ τοῦ συζύγου της *μπονζούκιον*, ὅπερ τιμητικὴν ἄλλοτε κατεῖχεν ἐν τῇ αἰθούσῃ θέσιν, ἐξωρίσθη ἡδὴ εἰς ἀπομεμακρυσμένον καὶ μονήρες δωμάτιον. Μεθ' ὁπόσης χάριτος ἔπαιζεν αὐτὸ ὁ μακαρίτης! συνοδευὼν δι' αὐτοῦ τὸ ἔ-σμα ὅπερ κατ' ἐξοχὴν ἠγάπα ἡ σύζυγός του . .

«Γὰρ ἰδὲς ἐκεῖνο τὸ βουδὸ πῶς ἀναψὲ καὶ καίει! κάποιος ἀγάπη ἔχασε καὶ κάθεται καὶ κλαίει.»

καὶ προπάντων ὅτε ἐν τῇ παραφροῇ του ὁ αὐτὸς ἐπεδαψίλευεν ἀρειδῶς διὰ τῶν δακτύλων του ἐπὶ τοῦ ξυλίνου σώματος τοῦ ὄργανου ἡχοποιήσεως σκινθάρους (ἡγουν *μπιτί*)! . . . τότε δὴ τότε, ἡ Τρισεύγενη ἡμιέκλειε τοὺς ὀφθαλμοὺς θεσπεσί-ως, ὁ Κυρ Κώστας ἔστρεψε τὸν μύστακα ζηρο-βήγων, καὶ οἱ Ἑρωτιδεῖς ἀοράτως περιπτάμενοι ἔτυπτον ἐλαφρῶς τὰς παρειὰς των διὰ τῶν μι-κύλων πτερυγίων των . . .

Οἶμοι! ἀντὶ τοῦ μπουζουκίου ἔχει ἡδὴ κλειδο-κύμβαλον ἐκ τοῦ ἐργοσασίου *Bösendorfer*, ὁ ἥχος τοῦ ὁποίου ἐκράτει εἰς διηνεκῇ σκοτοδίνῃ τὴν ἀτυχὴ Κυρ-Κώστειναν· ὅπως δὲ παρηγορηθῇ με-τέβαιεν εἰς τὸ ἀπόκεντρον δωματίον καὶ ἐπε-σκέπτετο τὸ μπουζούκιον, ὅπερ ἐκρέματο εἰς τὸν τοῖχον ἐκ μεγάλου καρφίου, ὡς κατὰδικος, καὶ ἔφερεν ἐπὶ τοῦ σώματός του ἀντὶ τοῦ χάρτου

1. Αἱ αὐταὶ σανίδες, παρακολουθήμα οὔσαι τοῦ κάρου, ὅταν μὲν τοῦτο μετέφερε λιπάσματα εἰς τοὺς ἀγρούς, ἐτί-θεντο εἰς τὰς πλευρὰς, ὅταν δὲ μετεκόμεζε τοὺς κυρίους του εἰς Τρεῖς Πύργους (Φάληρον) ἢ εἰς τὸν Ἀράκον (Πειραιᾶ), ὅπως λουθώσιν εἰς τὰ ὀαλάσια νάματα, ἐτίθεντο ὀρίον-τίως καὶ παραλλήλως μετεμφεζόμεναι εἰς καθίσματα, μὴ στερούμενα, ὡς δι' ἐσχυρίζοντο οἱ ἐπικαθήμενοι, οὔτε ἐλα-στικότητος.

τῆς καταδίκης ὑπερμεγέθη *μπόλια* ἥτις τὸ κα-θίστα ἀφανές . . . μεγάλη αὕτη παρκαχώρησις τῆς θυγατρὸς ὅπως μὴ ἐξορισθῇ ὅλως τῆς οἰκίας, ἀλ-λὰ μείνῃ ἐκεῖ πέραν ὡς ὁμοίωμα Γενιτσάρου δει-κνύον τοῖς περιήγηταῖς τὴν ἐκλιπούσαν βαρβα-ρότητα . . .

«Ἀλλ' ἔστι δίκης ὀφθαλμὸς ὅς τὰ πάνθ' ὁρᾷ».

Ἡμέραν τινὰ τοῦ ἔρκος ὁ ἀδελφὸς παιδικῆς τινος φίλης τῆς Κλυταιμνήστρας, ὁ γλυκὺς Λό-λος δηλαδὴ Ἀγησίλαος, νέος ἐξ Ἀραχωῆς δια-μείνας καὶ ἐπὶ ἐξ μῆνας ἐν Παρισίοις, ἐζήτησε νὰ μεταβῶσιν ὅπως ἴδωσι κατὰ πόσον μετεβλήθη κάλυξ ῥόδου ἐκτάκτου σχήματος καὶ χρωματι-σμοῦ ἀπὸ τῆς χθὲς, ὅτε τὸ εἶχον ἀπὸ κοινοῦ θαυ-μάσει . . . καίτοι δὲ ἡ Κλυταιμνήστρα διεμαρ-τυρήθη διότι τὴν γάστρην εἶχον θέσει εἰς ἀπομε-μακρυσμένον βορεινὸν παράθυρον, καὶ ἐπρότεινε νὰ μεταβῇ διὰ νὰ τὴν μεταφέρῃ μόνῃ, ὁ σκλη-ροτράχηλος Λόλος ἐπέμενε νὰ τὴν ἐπισκεφθῶσιν ἐπιτοπίως ὅπερ καὶ ἐγένετο . . . Ἀλλ' οἶμοι! οἱ ἐπισκέπται κατ' ἀνάγκην διήλθον διὰ τοῦ δω-ματίου τοῦ μπουζουκίου!

Τὸ δωμάτιον τοῦτο ἦτο τὸ μόνον ὅπερ ἀνθεῖ-ξεν εἰς τὰς ἐπιδρομὰς καὶ εἶχε διατηρήσει τὴν ἀρχαίαν διασκευὴν κατ' ἀπαίτησιν τῆς μητρὸς καὶ κατὰ παραχώρησιν τῆς θυγατρὸς. Ἐν αὐτῷ ὑπῆρχον *ἐργαλεῖος, χερσίνος, σαρῆς, ἀνέμη, ἀγκάλιςτρος, σαῖτα* καὶ Σ^α . . .

Μέχρι τοῦ σημείου τούτου οὐδὲν τὸ τραγικόν, διότι προσέλαβεν ἡ Κλυταιμνήστρα καὶ εἶπε μετ' ἐλαφρᾶς εἰρωνείας·

— Ἰδοὺ καὶ τὸ μουσεῖον τῆς Μαμάς! τοσά-κις τῆς εἶπα νὰ τὰ χαρίσῃ, διότι τότε δὲν δύ-ναται τις πλέον νὰ εὕρῃ ὑπηρετὰς διὰ τοιαύτας ἀσχολίας, αἱ ὁποῖαι ἄλλως τε φρονῶ ὅτι, δὲν εἶναι ἔγκλημα καὶ ἂν λείψουν, ἀλλ' αὕτη ἐπιμένει . . . Φεῖ! ἐνῷ ἡ κόρη ἐμονολόγει, ὁ περίεργος Λό-λος ἀνήγειρε διὰ τῆς σαῖτας τὸ περικάλυμμα τοῦ καταδίκου καὶ οὕτω ἐπεφάνη τὸ ἐμβουλίου-κίον πλησίον καὶ ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ μεγαλοπρε-πεῖᾳ!!

— Tiens! ἐν μουσικὸν ὄργανον! πῶς ὀνομά-ζεται, δεσποινίς; ἀνεφώνησεν ἐν προσπεποιημένῃ ἐκπλήξει ὁ Λόλος συνοδευὼν τὴν ἐκφράσιν του διὰ παρατεταμένου μειδιάματος.

Ὡ ἀνεμῶνα καὶ μήκωνες, καὶ σεῖς δημοκρα-τικαὶ τορᾶται, ἐνν τολμάτε, παραβάτετε τὴν ἐρυθρότητά σας πρὸς τὰς παρειὰς τῆς μελαγχροί-νης Κλυταιμνήστρας!

Ἀλλ' αἶφνης ἐγένετο κυρία ἑαυτῆς.

— Ἀ! εἶναι τοῦ ὑπνρέτου μας . . . ὁ ἀνόνη-τος, τοσάκις τοῦ ἔκαμα τὴν παρκατήρησιν . . . Ὡς τὴν διώξω!

Ἐκτοτε τὸ μπουζούκιον ἐξωρίσθη, δωρηθὲν πράγματι εἰς τὸν ὑπνρέτην ὑπὸ τὴν ῥητὸν ὅμως ὅρον οὐδέποτε καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ οὐδ' ἐλαχίστη φάσις αὐτοῦ νὰ ἀνατεῖλῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ . . . Δια-

δίδεται ὅμως μετ' ἐπιτάσεως, ὅτι ἡ μήτηρ τῆς τὸ ἐξηγόρασε καὶ τὸ ἐναπέθηκε παρὰ τινι κουμπάρῳ, ὅπου ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸ ἐπισκέπτεται μυστηριωδῶς καὶ ἐναγκαλιζομένη αὐτὸ τῷ ἀποτείνει τρυφερὰς λέξεις, αἵτινες θὰ ἦσαν φεῦ! προωρισμέναι διὰ τὰ εὐτραφέστατα ὦτα τοῦ μακαρίτου, ἐν ἔζη.

Ἐν τούτοις ἐπειδὴ τὰ τελευταῖα ταῦτα δὲν ἐβεβαιώθησαν εἰσέτι ἀποχρώντως, παρακαλῶ τοὺς ἀναγνώστας μὴ νὰ μὴ τὰ δεχθῶσιν ὡς ἀπολύτως ἀληθῆ.

III

Μία μόνη καὶ τελευταία ἐλπίς ἔμενεν εἰς τὴν Κυρα-Κώσταινα· ἠλπίζεν ὅτι ὑπανδρευομένη ἡ θυγάτηρ τῆς θὰ μετεβάλετο, μετὰ πόνου δὲ κατὰ βῆτην παραγγελίαν τῆς θυγατρὸς τῆς ἐδίδεν ἐκαστοτε εἰς διαφόρους προξενητρίδας τὰς στερεωτύπους ἐκείνας ἀρνητικὰς ἀπαντήσεις, αἵτινες λαμπρύνουσι τὸ διπλωματικὸν τοῦ λαοῦ λεξικὸν δηλ. «καλὸς καὶ ἄξιος, ἀλλὰ δὲν ἔχομε καιρὸν...» «τιμὴ μας εἶναι, δὲν λέω ὅχι... ἀλλὰ... πάλι βλέπομε, ἂν ἦναι καὶ τῆς τύχης κατλ.» Οὕτως ἀπεπέμφθησαν εὐσχήμως ἱκανοὶ ἀντιπρόσωποι διαφόρων συντεχνιῶν τῆς συνοικίας, ὁ ὑποδηματοποιὸς, ὁ κουρεὺς, ὁ παντοπώλης, ὁ ῥάπτης, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ φαρμακοποιὸς!...

Τὴν τοιαύτην τῆς θυγατρὸς τῆς διαγωγὴν ἡ δυστυχὴς Τρισεύγενη δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ ἄλλως εἰμὴ ὑποθέτουσα ὅτι ἀφύκτως αὕτη ἦτο ἐρωτευμένη. Πρῶτον τινὰ ἡ Κλυταιμνήστρα ἐφαίνετο ὑπὲρ τὸ σύνθημα μελαγχολικῆ· ἐκράτει εἰς τὰς χεῖρας τῆς μηχανικῶς κέντημά τι... ἦτο ἐξηπλωμένη νωχελῶς ἐπὶ τῆς ἀγαπητῆς ἑδρας τῆς καὶ ἐστέναι ἐν διαλειμμάτων... ἡ μήτηρ τῆς εἰσήλθε φέρουσα σοκολάταν, οὗσα δὲ πάντοτε μήτηρ ἠτένισεν αὐτὴν ὀλιδερῶς καὶ εἶπε·

— Τί ἔχεις, κόρη μου· μὴ μοῦ κρύβῃς τίποτε· ἂν δὲν τὸ πῆς σὲ μ' ἐνὰ, σὲ ποιῶν ὅα τὸ πῆς; ἐγὼ σὲ γέννησα, σὲ μεγάλωσα, ἐγὼ μ' αἵματός σου...

— Ἡ μαμά μου...

— Ἀς ἦναι ντὲ καὶ ἡ μαμά σου... τί ἔχεις καὶ μοῦ ἀναστενάζεις; ἂν σ' ἀρέσῃ, ἔξέρω γὰρ... πῆς το... τὸ δικό μας τῶχομε... μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ... καὶ γὰρ μὴ φορὰ κορίτσι ἡμῶν...

— Οὐφ! ἀρεστὴ πλέον... ἂν ἐπιμένῃς ἐπὶ τέλους σοῦ λέγω, ἂν καὶ δὲν θὰ δυνήθῃς βεβαίως νὰ ἐννοήσῃς τὸ κακὸν κατὰ βῆθος· ἰδοὺ... τὸ ἐργόχειρόν μου πλησιάζει νὰ τελειώσῃ... καὶ νὰ μὴ δύναμαι νὰ κεντήσω ἐπ' αὐτοῦ ἐν οἰκόσημον! εἶναι ἀπελπιστικόν!!

— Οἰκόσημο!; καὶ τί πάει νὰ πῇ αὐτὸ πάλι;

— Ἀχ! πάντοτε ἡ αὐτὴ, αἰωνίως stupide! Οἰκόσημον εἶναι σύμβολον εὐγενείας δηλ. ἀνθρώπου ἢ ζῶον ἢ ἄλλο τι ὑπὲρ τίθεται εἰς τὴν ἑξῶς θύ-

ραν καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν ἐπίπλων, ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων, τῆς ἀμάξης, τῶν ἐπιπλίων...

— Γὰρ τ' ἄλλα οὔτε καταλαβαίνω οὔτε ἀνακατόνομαι... ὅσω γὰρ τὴν ἐξώπορτα ὅμως... ἐννοῶ σου σὺ, κόρη μου, καὶ λέω γὰρ τοῦ κουμπάρου Σπύρου καὶ φέρνει τὸ ζῶ του καὶ τὸ δένει ὅλη μέρα ἀπ' ἔξω...

— Ἀχ! σιώπα, ἄφες με ἡσυχον... δὲν ἐννοεῖς τίποτε... πρόκειται περὶ εἰκόνας... περὶ τίτλου π.χ. βαρυνέσεως, κομῆσεως, μαρκεσίας, περιγρηπῆσεως...

— Μὰ!... νὰ σοῦ πῶ καὶ τ' ἄλλο κόρη μου... ὁ πατέρας σου οὔτε πρίντζηπας ἦτανε, οὔτε μιλιόρδος... νοικοκύρης ἄνθρωπος ἦτανε... μὲ τὰ χωράρια του, μὲ τὰ ζωντανά του... μὲ τιμὴ καὶ μὲ ὑπόληψιν... ἀπ' ὅλα εἶχε τῆς χρονιάς του τὸ ρίζι του, τὸ βούτυρό του...

— Tais-toi... ἄχ! πόσον εἶσαι βλάξ! μόνον οἱ ποιηταὶ γεννῶνται, οἱ μεριστάνες καὶ γεννῶνται καὶ γίνονται... ἀλλὰ τί πταίω ἐγὼ ἂν δὲν ἀντιλαμβάνεσαι; πόσαι ἐγεννήθησαν ἄσχημοι κόρη καὶ ἀπέθανον αὐτοκρατορίσσαι...;

— Αἱ! σὲ τοῦτο δὲν ἀνακατεύομαι! γίνου μακάρι καὶ Βεζύρης...

Καὶ ἀπῆλθε πλήρης ὀργῆς καὶ ἀπελπισίας!... Ἀλλοτε ἐνῶ ἐπίσημος καὶ χαρίεις ἐπισκέπτης ἐχαριεντίζετο μετὰ τῆς δεσποινίδος, ἡ μήτηρ τῆς προσέφερε μόνη τὸν καφέ, ἀφ' οὗ δ' ἀνεχώρησεν, ἐπὶ τῇ ἐρωτῇ τοῦ ξένου ἂν ἦναι ἀρχαία τῆς οἰκογενείας ὑπερέτρια, ἡ Κλυταιμνήστρα ἀπῆντησε γαί!... Καὶ δὲν ἦτο μὲν ἡ Κυρα-Κώσταινα παρούσα, ἀλλὰ τὸ ἦκουσε διότι ἦτο τοποθετημένη παρὰ τὸ κλεῖθρον παρακειμένου δωματίου καὶ ἐπέδρασε τὰς συνδιαλέξεις των...

Τοῦτο καιρίως ἐπλήρωσε τὴν Κυρα-Κώσταινα ἀσθενήσαν ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα...

Οὕτω διέρρεεν ἡ ζωὴ των...

IV

Λέγουσιν ὅτι τὰ ἀντίθετα ἀποτελοῦσιν ἁρμονίαν, ἀλλὰ βεβαίως τοῦτο ἀφ' ὧν μόνον εἰς τὴν μουσικὴν... ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἁρμονία μετὰξὺ δύο ἐξ ὧν ἡ μὲν λατρεύει τὴν *martinisme* καὶ τὸ *marxisme*, ἡ δὲ λατρεύει τὴν τοῦλάχιστον φαίνεται ὅτι λατρεύει τὸ λευκάνθημον καὶ τὸ «μὴ μὲ λησμόνει»· ὅταν ἡ μὲν συγκινεῖται εἰς τὸν ἦχον μπουζουκίου ἡ δὲ, ὡς δι' ὀργῆς, εἰς τὸν ἦχον κλειδοκυμβάλου... ὅταν ἡ μὲν περιφρονεῖται ἡ δὲ περιφρονεῖ... πῶς εἶναι δυνατόν νὰ συνευχῶσιν, ἐν γνήσιον τῆς φύσεως τέκνον καὶ ἐν ἐπιπλαστον τῆς τέχνης δημιουργήματα; Πῶς νὰ συνυπάρξωσιν οἱ ἀντίποδες;...

Ἀλλὰ μετὰ πάντα ταῦτα γνωρίζετε τί σκέπτομαι; νὰ τελειώσω ἐνταῦθα... φρονῶ δὲ, καὶ πολὺ δικαίως, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προσθέσω ἄλλο τι· διότι ἂν μὲν σὰς εἶπω ὅτι ἡ Κλυταιμνήστρα ὑπανδρεύθη ἐπὶ τέλους καὶ ταξιδεύει,

ἡ δὲ μήτηρ τῆς εὔρε τὴν ἡσυχίαν τῆς ἐπαναλαβούσα τὰς διακοπείσας γειτονικὰς σχέσεις, καὶ σκέπτεται οὕτω νὰ περάσῃ τὸν βίον τῆς... τότε σχεδιάζω κωμωδίαν· ἂν σὰς εἶπω ὅτι ἡ μὲν γραῦς μὴ ἀνθῆξασα εἰς τὴν τοιαύτην ζωὴν ἀπέθανεν, ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα μετὰ τὴν ἐντελῆ ἀπαρδον τῆς νεότητος ἐκλείσθη εἰς μοναστήριον... τότε σχεδιάζω τραγωδίαν... ἐνῶ ἐγὼ μόνον εἰκόνα ἀνήγγελα ὅτι θὰ γράψω.

Δ. Γρ. Κ.

Ἐκ μικροῦ βιβλιαρίου, φέροντος τὸν τίτλον «Ρητὰ τοῦ γέροντος Κολοκοτρώνη» καὶ λίαν δυσσευρέτου καταστάσεως σήμερον, ἀποσπῶμεν τὸ ἐπόμενον ἀνέκδοτα.

Σ. τ. Δ.

Ἀνέκδοτα

ΤΟΥ ΓΕΡΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Εἰς τὴν Τριπολιτσᾶ εἶχον γράψαι σάτυραν ἐναντίον τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ τὴν ἐτοιχοκόλλησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἦτο Κυριακὴ καὶ ἐσυναχθὴ κόσμος καὶ ἐδιάβαζεν. Ὁ Γέρο Κολοκοτρώνης ἐπήγαγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ λειτουργηθῇ, καὶ ὅταν εἶδε τὸν κόσμον συμμαζωμένον, ἔστειλε τὸν γραμματικὸν τοῦ νὰ ἰδῇ τί τρέχει. Ὁ γραμματικὸς ἐπέστρεψε καὶ ἐμουδιαξε νὰ τοῦ εἰπῇ. Ἐμαθε τέλος πάντων τί εἶναι. Τότε ἐπῆγε, τὴν ἐξεκόλλησε καὶ τὴν ἐπῆρε στὸ χέρι καὶ ὅταν ἀπόλυσε ἡ ἐκκλησία, τὴν ἔδωκε τοῦ παπαῦ καὶ τὸν ὑποχρέωσε νὰ τὴν διαβάσῃ μεγαλοφώνως εἰς τὸν λαόν. Ἐπειτα, εἶπε, κρίνετε ἂν μὲ βρίζουν δίκαια· καὶ τινὲς λέγουσιν, ἐπρόσθεσεν, «ὁ κάλπικος παρὰς μένει στὸ νοικοκύρη του».

Ὅσαις φοραῖς καὶ ἂν ἐγράφθη εἰς ξένην στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ἐκρέμασε ποτὲ φούντα εἰς τὸ σπαθί του, ἐξηγῶν κατὰ γράμμα τοὺς στίχους τοῦ πολεμικτοῦ ἄσματος τοῦ Ῥήγα:

Κάλλιο γὰρ τὴν πατρίδα κανένας νὰ χαθῇ,
ἢ νὰ κρεμάσῃ φούντα γὰρ ξένον στὸ σπαθί.

Προγνώστης τοῦ θανάτου του καὶ χριστιανικῇ ψυχῇ ἐσυγχωριώτανε μὲ ὅσους εἶχε πειραχθῇ ἢ ἐχθρευθῇ εἰς τὴν ζωὴν του· ὅθεν καὶ ἐταξείδευσεν ἐπίτηδες εἰς τὴν Ἰδραν τὸ ἔτος 1839, διὰ νὰ ἀνταμώσῃ τὸν γέροντα, ὡς αὐτὸν, Ἀλέξανδρον Κουντουριώτην· οὕτως ἐπραξε καὶ μὲ ἄλλους ἐχθρούς του.

Εἰς τὸ 1821 Ἰουλίου 20 συνέτρωγαν ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης καὶ ὁ Κολοκοτρώνης εἰς τοὺς ἔσκιους τῶν δένδρων τοῦ Ἀστρους τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὅπου ὁ Ὑψηλάντης εἶχε φθάσει. Γίδια ψητὴ στρωμένη εἰς φύλλα, ἀσὶ μὲ βετσίνοκρασο, μισὸ φλασκὶ διὰ ποτῆρι καὶ μαῦρο ψωμί ἦτον ἡ ἐτοιμασία τοῦ γεύματος. Ὅταν ἐκάθισαν, κόβοντας ὁ Κολοκοτρώνης τὸ ψητὸ μὲ τὰ χεῖρά του, εἶπεν εἰς τὸν Ὑψηλάντην· «Αὐτὰ εἶναι τὰ χρυσὰ πηρούνικα καὶ τὰ χρυσὰ μαχαίρια τῆς Ἑλλάδος, καὶ

αὐτὸ τὸ βετσίνοκρασο τὰ πολύτιμα κρασιά της». Ἀρσεν εἰς τὸν φιλόπατριν Ὑψηλάντην τὸ γεῦμα τοῦ Κολοκοτρώνη, ἐπειδὴ ἐννόησε τὸ πνεῦμά του. Ἦθελς νὰ τὸν προλάβῃ ὁ Κολοκοτρώνης μὲ μάθημα, αὐτὸν ἀναθρεμμένον μὲ ὅλην τὴν πολυτέλειαν τῆς εὐζωίας, καὶ νὰ τοῦ εἰκονίσῃ τὰς δεινοπαθείας τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος.

Εἶπε μίαν φορὰν εἰς τὸν Κυβερνήτην. — Μοῦ χάλασες τὴν Ἑλλάδα. — Γιατί; τοῦ ἀπεκρίθη ἐκεῖνος. — Γιατὶ ἔπρεπε νὰ τὸ κάμῃς πέντε φράγκικο καὶ 15 νὰ τὸ ἀφήσῃς Τούρκικο, μετὰ 20 χρόνους νὰ τὸ κάμῃς 10 φράγκικο καὶ νὰ τὸ ἀφήσῃς 10 Τούρκικο, καὶ πάλιν μετὰ 20 νὰ τὸ κάμῃς 15 φράγκικο καὶ νὰ τὸ ἀφήσῃς 5 Τούρκικο, ὥστε μετὰ 20 ἄλλους τόσους χρόνους νὰ γένῃ ὅλο φράγκικο.

Γέλωτα ἄσβεστον τοῦ ἐπρόξενουσεν ἡ ἐνθύμησις τῆς ἐπιστολῆς φίλου τινὸς, ὅστις τοῦ ἔγραψεν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, «ἡ νὰ ἐλευθερωθῶμεν, ἡ νὰ χαθῇτε».

Ὁ γέρο-Κολοκοτρώνης διηγεῖτο τὸν ἐπόμενον μῦθον· Ἐνὰς Σουλτάνος μίαν φορὰν ἠθέλησε νὰ περιηγηθῇ τὸ βασίλειόν του, νὰ μάθῃ τὰ διάφορα ἦθη τῶν ὑπηκόων του, καὶ νὰ τοὺς διοικῇ ὅπως πρέπει. Οἱ αὐλικοί παρασταίνοντες τοῦ ὅτι εἶναι αὐτὸν τὴν ἀπόφασιν παρασταίνοντες τοῦ ὅτι εἶναι ἄμαθος εἰς ταῖς κακοπάθειαις καὶ τοὺς κινδύνους τοῦ ταξιδίου. Ὁ Σουλτάνος ἐπέμενε. Τότε ἕνας γέρος Τούρκος, μὲ μεγάλην ὑπόληψιν, εἶπε τοῦ Σουλτάνου· Εἶναι τρόπος νὰ περιηγηθῇ καὶ νὰ μάθῃς τὰ ἦθη τῶν ὑπηκόων σου χωρὶς νὰ ταξιδεύσῃς· κάμε νὰ σοῦ φτιάσουν τσατῆρια ὅπου ὅλα, ἀπὸ τὸ χῶμα ἕως τὰ ξύλα ὅπου ἔχουν νὰ τὰ σκεπάσουν, νὰ ἦναι ἀπὸ τὸν τόπον ὅπου ἐπιθυμοῦν νὰ μάθῃς· κοιμᾶσαι ἔπειτα εἰς καθένα ἀπὸ αὐτὰ μίαν νύκτα καὶ εἰς τὸν ὕπνον σου θὰ σοῦ παρουσιασθῇ ὁ τόπος ἀπ' ὅπου εἶναι τὸ τσατῆρι μὲ τοὺς κατοίκους του καὶ μὲ τὰ ἔργα ὅπου συνειθίζουσιν, καὶ ἔτσι ἡμπορεῖς νὰ μάθῃς ὅτι ἐπιθυμοῦν, χωρὶς νὰ κακοπάθῃς ταξιδεύοντας. Ὁ Σουλτάνος ἐκαταπείσθη εἰς τοὺς λόγους τοῦ γέροντος, καὶ ἔκαμε καὶ τοῦ ἔφτιασαν τσατῆρια ὅπως ὁ γέρος τοῦ εἶχε παραστήσει. Τοῦ ἔφτιασαν τσατῆρια ἀπὸ κερσετῆ τῆς Ρούμελης, ἄλλο ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς, ἄλλο ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἄλλο ἀπὸ τοῦ Μωρέως, καὶ εἰς καθένα ἀπὸ αὐτὰ ἐκοιμήθη μίαν νύκτα. Κοιμώμενος εἰς τὸ τσατῆρι τῆς Ρούμελης εἶδε πολέμους, ἄτια νὰ χλημιντροῦνε. Ἐκοιμήθη εἰς τὸ τσατῆρι τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἐκεῖνος τῆς Αἰγύπτου καὶ εἶδε τὸ Νεῖλο νὰ χύνῃ πλημύρα θησαυροῦ, ἀλλὰ πλούτη τυφλά. Ἐκοιμήθη καὶ εἰς τὸ τσατῆρι τοῦ Μωρέως, καὶ εἶδε

τρεις χιλιάδες διαβόλους με δαυλοὺς ἀναμμένους στὸ χέρι νὰ τρέχουν καὶ νὰ κάνουν ταραχὴ ἀνυπόφορη.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ κ. Κ. . . ταξιδεύει.

Θέλει ν' ἀνοίξῃ τὸ κιβώτιόν του ἐν τῷ αὐτοπλοίου, ἀλλὰ κατέχεται ὑπὸ μεγάλης ἀμηχανίας.

— Τώρα τί νὰ κάμω; ἀναφωνεῖ ἔχασα τὸ κλειδί!

— Πράγματι εἶνε πολὺ δυσάρεστον, τῷ λέγει εἰς συνταξιδιώτην.

— Πολὺ, πᾶρα πολὺ δυσάρεστον.

Ἀφ' ὧν δὲ Κ. . . πληττεῖ τὸ μέτωπόν του.

— Τί ζῶν ποῦ εἶμαι . . . ὅθι τὸ ἐκλεισα εἰς τὸ κιβώτιόν μου!

* *

Μεταξὺ δύο ἀγριοπαίδων:

— Ἐχεις καὶ ῥολόγι αἱ;

— Καὶ βέβαια.

— Καὶ πόσο σοῦ κόστισε;

— Δὲν ῥώτησα τὴν τιμὴν· δὲν ἦταν κανεὶς ἐς τὸ κατάστημα.

* *

Μεταξὺ δύο φίλων.

— Ἀλήθεια, αὐριον ἀναχωρῶ.

— Καὶ γὰρ ποῦ;

— Πηγαίνω εἰς τὴν Ἰταλίαν.

— Διὰ ὑποθέσεις;

— Ὁχι, χάριν διασκέδασης, ὡς περιηγητής.

— Παίρνεις καὶ τὴν γυναῖκά σου;

— Δὲν ἤκουσες τί σοῦ εἶπα; πηγαίνω χάριν διασκέδασης!

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Τὸ βάρος τῶν ἀηδιῶν, ὅσας μᾶς ἐπιβάλλει ὁ κόσμος, θὰ ἦτο κατὰ τὸ ἥμισυ ὀλιγώτερον, ἐὰν τὰς ἀηδίας ταύτας ὁ κόσμος δὲν μᾶς ἠνάγκαζε νὰ δομᾶζωμεν ἡδονάς, καὶ νὰ τὰς παραδεχώμεθα ὡς τοιαύτας.

* * Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ εὐζωία δὲν εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖα, ἵνα μορφωθῇ κάλλιστα ὁ ἄνθρωπος, διότι τὰς πλείστας καὶ τὰς σπουδαιότερας πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ὑπηρεσίας ὀφείλομεν εἰς ἀγενεῖς ἀνθρώπους. Ἡ εὐζωία δὲν συνειθίζει τοὺς ἀνθρώπους νὰ παλαίωσι πρὸς τὰ προσκόμματα, οὐδ' ἐξεγείρει τὴν αἴσθησιν τῆς δυνάμεως, ἥτις εἶνε τοσοῦτον ἀναγκαῖα πρὸς ἐνεργητικὰς καὶ ὠφελίμους πράξεις. Ἡ πενία οὐδόλως προὔποτίθησι τὴν δυστυχίαν· δύναται μάλιστα δι' ἰσχυρὰς προσωπικὰς ἐνεργείας νὰ μεταβληθῇ εἰς εὐλογίαν, διότι ἡ πενία ἀναγκάζει τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀγωνίζεται κατὰ δυσχερεῶν τοῦ βίου, καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον εὐρίσκουσιν οἱ μεγάθυμοι δύναμιν, πεποίθησιν καὶ ἐπὶ τέλους ὀρίαν, ἐνῶ οἱ νωθροὶ ἐπιτυγχάνουσι μὲν πολλάκις τῆς εὐζωίας, ἀλλὰ μόνον διὰ τοῦ ἐξευτελισμοῦ. (Σμᾶιλς).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἀλέγεται ὅτι μέγα μέρος τῆς περιουσίας τοῦ λόρδου Βήκονσφιλδ ἐκληροδοτήθη εἰς αὐτὸν ὑπὸ χήρας τινὸς θαυμαζούσης τὴν ῥητορικὴν αὐτοῦ δεινότητα.

Τῷ 1851 ἄγνωστος τις τῷ Δισραέλ κυρία ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἐπανειλημμένως αἰτουμένη συνέντευξιν. Ὁ Δισραέλης οὐδεμίαν ἡζιώσε προσοχῆς τὴν αἴτησιν ταύτην· τότε δ' ἡ ἐπιστελλούσα ἀπηλυθύνθη πρὸς τὴν σύζυγόν του, προστιθεῖσα ὅτι ἦτον ἐξηκουτάετις καὶ περὶ τὸ τέρας σχεδὸν τοῦ βίου της. Ἡ κ. Δισραέλη συγκρατεῖτο νὰ δεχθῇ τὴν ἐπίμονον ταύτην κυρίαν, ἥτις ἐξήγησεν εἰς αὐτὴν ὅτι ἦτο χήρα ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ τοῦ ἐν Ἰνδίας στρατοῦ, ὅτι ἐθαύμαζε θερμῶς τὴν φιλολογικὴν καὶ πολιτικὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ Δισραέλη, καὶ ὅτι ἐπεθύμει νὰ τὸν ἀνακηρύξῃ κληρονόμον της.

Ἡ κ. Δισραέλη ἐγνωστοποίησε ταῦτα πάντα εἰς τὸν σύζυγόν της, ὅστις ἐκλαβὼν τὸ πρᾶγμα ὡς ἀστείότητα ἔγραψε διασκεδάσεως χάριν εἰς τὴν ἐνθουσιωδῶς θαυμάζουσαν αὐτὸν κυρίαν ἐκείνην, ὅτι οὐδεμίαν θὰ ἐπέφερον ἐνστάσιν, ἂν ἤθελε νὰ τὸν καταστήτῃ κληρονόμον της. Μετὰ δύο ἡμέρας ὁ Δισραέλης ἔλαβε μίαν ἐπιστολὴν, ἣν ἔθηκε, χωρὶς νὰ τὴν ἀποσφραγίσῃ, ἐντὸς τοῦ θυλακίου του, ὅπου καὶ τὴν ἐλησμονήσε. Ἡ ἐπιστολὴ ἐπὶ πολλὰς ἐβδομάδας ἔμεινεν ἐντὸς τοῦ θυλακίου, τέλος δὲ ὁ θαλαμηπόλος του ἐκπλαγείς ὅτι εὗρεν κλειστήν εἰσέτι τὴν ἐπιστολὴν μετὰ τοσαύτας ἀπὸ τῆς παραλαβῆς της ἡμέρας, ἔφερεν αὐτὴν πρὸς τὸν κύριόν του. Ὁ Δισραέλης τὴν ἠνοιξε· ἦτον ἡ γραφὴ τῆς φίλης του, ἥτις τῷ ἔγραφεν ὅτι ἐλυπεῖτο μὲν πολὺ διότι δὲν συγκρατεῖτο νὰ ἔλθῃ εἰς συνέντευξιν μετ' αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι ὅπως τῷ τεκμηριώσῃ τὴν θερμότητα τῆς συμπαιδείας της ἐνέκλειεν ἐντὸς τῆς ἐπιστολῆς της γραμμὰτιον χιλίων λιρῶν στερελινῶν διὰ τὰς δαπάνας τῶν προσεχῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν.

Ὁ κ. Δισραέλης ἐπεσκέψατο τότε τὴν ὑποχρεωτικὴν ἐκείνην κυρίαν, ἥτις τῷ ἔδειξε διαθήκην, δι' ἧς καθίστα αὐτὸν μοναδικὸν κληρονόμον πάσης τῆς περιουσίας της ἐπὶ τῷ ὄρῳ τοῦ νὰ ἐπισκέπτονται αὐτὴν ὁ Δισραέλης καὶ ἡ κυρία του δις τοῦ ἔτους εἰς τὴν ἐν Τόρκαϊ οἰκίαν της.

Μετὰ πέντε ἔτη ἡ γενναία χήρα ἀπέθανε, καὶ ὁ Δισραέλης ἐγένετο κύριος πεντήκοντα χιλιάδων λιρῶν στερελινῶν, ἀργυρῶν ἐπιτραπέζιων σκευῶν, κοσμημάτων, ὠραίας βιβλιοθήκης καὶ μεγαλοπρεπεστάτης οἰκίας.

Εἰς ἈΝΑΓΝΩΣΤΗΣ

Τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς φιλαργυρίας:

Ἀποθνήσκων τις νὰ γράψῃ ἐκυτὸν κληρονόμον τῆς περιουσίας του.

ΑΘΗΝΗΣ, — ΤΙΠΟΙΣ ΚΟΡΙΝΘΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑ «ΜΟΝΟΙΑΣ».

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

ΑΡΙΘ. 212. — 18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1881. — ΛΕΥΤΑ 10.

ΣΤΗΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

ὑπὲρ πατριωτικῶν καὶ ἀγαθοεργῶν σκοπῶν.

Τὰ τέκνα τῆς μακαρίτιδος Μαρίας Παρασκευαίδου ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτῆς ἀπέστειλαν εἰς τὰ ἐν Πάτραις φιλοanthropικά καταστήματα τὰ ἑξῆς ποσά: Ὑπὲρ τοῦ Πτωχοκομείου δρ. 500, τοῦ Νοσοκομείου δρ. 250, τοῦ Βρεφοκομείου δρ. 200, ἀνὰ δρ. 50 εἰς δύο Μονὰς καὶ διαφόρους ναοὺς τῆς πόλεως. Εἰς τὸν Ἑρῴδον Σταυρὸν ἀπέστειλαν φρ. 300 τρεῖς τῶν ἐν Πλοεσίῳ Ἑλλήνων.

Ὑπὲρ τῆς Ἑταιρίας τῶν φυλακῶν πολλοὶ τῶν δῆμων Εὐδοίας προσήνεγκον διάφορα ποσά ὡς συνδρομὴν αὐτῶν κατὰ τὸ 1881.

Καλλιτεχνικὴ ἐν Ἀθῆναις ἐκθεσις.

Κατὰ τὰς παρελθούσας δύο ἐβδομάδας τὸ κοινὸν τῶν Ἀθηνῶν προσεκληθὲν νὰ παρασταθῇ ἐπὶ μικρᾷ πληρωμῇ εἰσόδου, ὑπὲρ τοῦ Ἑρῴδου Σταυροῦ ὁρισθεῖσιν, εἰς ἐκθεσιν εἰκόνων ἑλαιογραφικῶν καὶ ὕδρογραφικῶν καὶ τινῶν ἔργων γλυπτικῶν ἐν τῇ μεγάλῃ οἰκίᾳ τοῦ κ. Βασιλείου Μελά.

Εἰς τὰς μεγάλας εὐρωπαϊκὰς πόλεις τοιαῦτα θεάματα, ἀκούοντα τὸν ὀφθαλμὸν τῶν πολιτῶν, ἐμπνέοντα αὐτοῖς καλαισθητικὰν καὶ γνῶσιν τῆς τέχνης, ὑφίστανται τὴν διανοίαν αὐτῶν ὑπὲρ τὰς συνήσεις τοῦ καθημερινοῦ βίου ἐργασίας, ἐξευγνίζοντα τὸ ἦθος, εἶνε συνθησέστατα, συντελοῦσι δ' ἐκεῖ πρὸς συρροὴν τοῦ πλῆθους καὶ ἐπίσημοι τινες τελεταὶ, προκηρύξεις, λόγοι καὶ τὰ τοιαῦτα. Καὶ ἐν Ἀθῆναις δὲ, ἐνθα δὲν ὑπάρχει μουσεῖον τῶν ὠραίων τεχνῶν, ἄλλοτε, καὶ δὴ πρὸ τοῦ 1862, ἐτελεῖτο φαῖδρα τελετὴ ἐν τῷ σχολείῳ τῶν τεχνῶν, καλοῦσα τοὺς φιλομούσους εἰς τὴν διανομὴν τῶν βραβείων τῶν ἐν αὐτῷ ἀριστευσάντων σπουδαστῶν. Παρίστατο δὲ κατὰ τὴν ἐπέτειον ἡμέραν ὁ ἡγεμὼν ἐν πομπῇ, οἱ ὑπουργοί, οἱ ἐν τέλει πάντες καὶ πλῆθος λαοῦ πάσης τάξεως, συνωστίζόμενον εἰς τοὺς διαδρόμους καὶ τὴν αἴθουσαν τῶν ἀγαλμάτων, ἐν ᾗ ἐξεφωνεῖτο λόγος ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ, εἰτα δὲ διεσκορπίζετο τὸ πλῆθος εἰς τὰς αἰθούσας τῆς σχολῆς, ἐν αἷς ἦσαν ἐκτεθειμένα φιλοκάλως τὰ ποικίλα ἔργα τῶν μαθητῶν καὶ ἑτέρα ἔργα ἀρχαῖα καὶ νέα ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς.

Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἀπὸ τοῦ 1862 διεγράφη ἐκ τῶν ἐθνικῶν ἑορτῶν, ἑσπερήθη δὲ τὸ κοινὸν τοῦ ἠθικοῦ προγεύματος, ὅπερ ἐκεῖ παρεῖθετο αὐτῇ, οὐδὲ ἀνακληροῦται ταύτην ἡ κατὰ τετραετίαν ἡ ὀκταετίαν γινομένη ἐκθεσις τῶν Ὀλυμπίων.

Μετὰ παρέλευσιν δὲ μόνον πολλοῦ χρόνου τῇ εὐγενεῖ πρωτοβουλίᾳ τοῦ κ. Μιχαὴλ Μελά, θιασώτου τῶν ὠραίων τεχνῶν, κατηρτίσθη, ἐπὶ τῇ εὐκαρίᾳ συλλογῆς συνδρομῶν ὑπὲρ τοῦ Ἑρῴδου Σταυροῦ, ἐκθεσις καλλιτεχνικὴ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐν Ἀθῆναις ἐν ἰδιωτικοῖς οἴκοις καλλιτεχνημάτων διασθήμων Εὐρωπαίων καὶ Ἑλλήνων τεχνιτῶν, αἵτινα προθύμως παρέσχον τῇ αἰτήσεϊ τοῦ κ. Μιχ. Μελά οἱ κάτοχοι αὐτῶν, γυμνῶντες χάριν τοῦ κοινῷ προσωρινῶς τὰς αἰθούσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πολυτιμοῦ τούτου καὶ ἀληθοῦς σπουδισμοῦ. Παρίστατο δὲ ἐν τῇ ἐκθεσὶ ἀδιαλείπτως ὁ κ. Μιχ. Μελάς ὡς ἐξηγητὴς τῶν ἐκτεθειμένων ἔργων, παρειαυριζόμενος δὲ ἀξιεπαίνως πάνυ καὶ εὐγενεῖς Κυρίαι, μέλη τοῦ Ἑρῴδου Σταυροῦ, παρὰ τὴν χρηματοδόχον κάλπην ἱστάμεναι.

Ἐν τῇ ἐκθεσὶ ταύτῃ ἐξετέθησαν ἔργα ζωγραφικῆς καὶ τινὰ γλυπτικῆς Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν καὶ Εὐρωπαίων, ἐγένετο δὲ ἡ τοποθέτησις αὐτῶν εἰς τέσσαρας συνεχόμενας αἰθούσας μετὰ φιλοκαλίας καὶ προσοχῆς ὡς πρὸς τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν θέσιν.

Ἐκ τῶν ἑλληνικῶν ἔργων ἦσαν ἐκεῖ ἀνηρημένοι πίνακες τοῦ ἐν Μονάχῳ κ. Νικ. Γκίζη, οἱ ἀρραβῶνες, ἔργον τὸν ἀρίστον τοῦ ζωγράφου τούτου, καρπὸς ἡ (μῆλα) καὶ προσωπογραφίαι τινές, ὧν μία παρίστα μᾶλλον γελῶντα.

Πλείοτεροι πίνακες ἦσαν τοῦ κ. Νικηφόρου Λύτρα, καλλιγγοῦ τῆς ζωγραφικῆς ἐν τῇ Σχολῇ τῶν τεχνῶν. Τοῦ ζωγράφου τούτου ἐξετέθησαν τὰ κάλαντα, ἡ αἰχμάλωτος, ὁ Κανάρης ἐν λείμῳ ἐνθουσιωδῶς βλέπων τὴν πυρπόλησιν τῆς τουρκικῆς ναυαρχίδος, χήρα βάρπτος

τὴν παραμονὴν ψυχροταβύτου τὸ πένθιμον αὐτῆς φόρεμα τὸ φίλημα, γυνὴ ἐμψρόσους διὰ πίσεως τὴν τετροπλημένην στάμνον της, καὶ Ὑάρριαν ἡ γυνὴ ἀπὸ τίλλουσα λευκὸν ἀλέκτορα.

Τοῦ ἐν Μονάχῳ ἐπίσης διαμεινόντος Ἑλλήνου Βολονάκη εὐρίσκοντο πολλάι εἰκόνας παριστάσαι ναυτικὰς ὑποθέσεις, ἐν αἷς κυρίως ὁ ζωγράφος οὐτος εὐδοκίμει.

Ἐξετέθησαν αὐτῶς εἰκόνας τοῦ κ. Πανταζῆ, σκηνογράφου τοῦ βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀγυρίαις (μάγκαι) τῶν Ἀθηνῶν τρώγων ὑδροπέποντα, καὶ σκηνογραφία Φαλήρου.

Ὁ κ. Λεμπέσης ἐξέθηκε σκηνογραφίαν τοῦ βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀλλ' ἦν οἰκίας ἀλβανικῆς, ἐσωτερικὸν χωρικῆς οἰκίας, καὶ Σαλαμίνιας γυναικάς.

Ὁ κ. Δούκας προσωπογράφος, καὶ ἄλλοι τινὲς ἄλλοι.

Ἐργα γλυπτικῆς ἐξέθηκαν ὁ κ. Ἰω. Βιτσάρης Ἀθῆναια καὶ ἡμεῖς οὐ γὰρ, εἰς ὃν διακρίνεται πρὸ πάντων ἡ κατὰ τέχνην ἀκριβὴς σπουδὴ τῆς φύσεως, ὁ κ. Δ. Φιλίππος παῖδα κροῦντα πηλίνην χορηματοθήκην (κορυμπάρν), ὁ κ. Βρούτος τὸ πνεῦμα τοῦ Κοπερνίκου, οἱ ἀδελφοὶ Φουτάλοι καὶ ἄλλοι τινὲς μικρότερα ἔργα.

Περὶ τὸν νομίζομεν ἐπὶ τῶν ἔργων τούτων νὰ φέρωμεν κρίσεις καὶ καταδείξωμεν τὴν περὶ τὴν τέχνην μεζονα ἐκωνότητα τούτων ἡ ἐλάσσονα ἐκείνων τῶν τεχνιτῶν. Ἄλλως δὲ περὶ τῶν ἔργων τούτων ἐγράφησαν ἄλλοτε κρίσεις γνωστὸν δὲ ὅτι οἱ ἀρχαιότεροι Ν. Γκίζης, Ν. Λύτρας καὶ Βολονάκης θεωροῦνται τὰ νῦν ὡς οἱ κάλλιστοι τῶν Ἑλλήνων ζωγράφων, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν πολλάκις ἐδραβεύθησαν ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς ἐκθεσίαις. Οἱ λοιποὶ δὲ νεωστὶ ἐξ Εὐρώπης ἐλθόντες φαίνονται ἐκ τῶν ἐκτεθεισῶν εἰκόνων ὅτι ἔχουσιν ἐν αὐτοῖς ἀρετὰς τεχνιτῶν καὶ τὰ σπέρματα μελῶν ἀρθονωτέρων καὶ τελειότερων καρποφύρας, ἣν θέλει ἀναδείξει καὶ πλουτίσει ἡ ἀδιάλειπτος καλλιέργεια τῆς τέχνης. Ἐν γένει μόνον παρατηροῦμεν ὅτι τὰ ἐκτεθέντα ἔργα τῶν Ἑλλήνων τεχνιτῶν, αἵτινα δὲν εἶνε τὰ μόνον αὐτῶν, διότι πολλὰ ἄλλα ἐπώλησαν εἰς Εὐρώπην, τινὰ δὲ καὶ εἰς ὑπερδύκους τιμὰς, μαρτυροῦντας τὴν τεχνικὴν αὐτῶν ἀξίαν, ἐμφαίνουσιν ὅτι ἡ ζωγραφικὴ καὶ γλυπτικὴ ἐν Ἑλλάδι ἐποίησαντο μεγάλας προόδους ἡθελον δ' εἶναι μᾶλλον προαχθῇ, ἂν ἐτύγχανον μείζονος προστασίας παρὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν ἰδιωτῶν, αἱ προσθέσωμεν δὲ καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπίων.

Εἶνε δὲ ἐκτὸς πάσης ἀμφισβήτησεως ὅτι ἰδίως ἡ τέχνη ἀπαιτεῖ ἰδιόχουσαν τινα προστασίαν ὅπως ἀναπτυχθῇ· διότι μεγάλην ἔχει ἐπιδράσιν ἐπὶ τοῦ καλλιτέχνη, τοῦ ποιητοῦ, τοῦ συγγραφέως, ἡ καθόλου κατάστασις τῆς κοινωνίας ἐν ᾗ ζῇ καὶ ἐργάζεται. Κοινωνία ἀδιαφοροῦσα πρὸς τὰ προϊόντα τῆς τέχνης καὶ τῆς διανοίας, ἀπογοητεύει τὸν ἐν αὐτῇ ζῶντα καλλιτέχνην, περιορίζει τὴν ἐλευθερίαν του, τὰς σκέψεις του, ἀποθαρρύνει πᾶσαν ἀπαρχὴν καὶ συντρίβει πολλάκις λεληθῶς ἐν αὐτῇ τῇ γενέσει ἀναφανισμένην ἐξοχὸν διάνοιαν. Ἰσως δ' ἐνταῦθα κεῖται σὺν ἄλλοις καὶ ἡ αἰτία, ὡς κατὰ τὸν ἀρχαῖον ἐκλογὴν ὑποθέσεων· διότι ἀληθῶς, ἐνῶ πολλὰ κατὰ τὸν ἀρχαῖον ἐκλογὴν ὑποθέσεων· διότι ἀληθῶς, ἐνῶ πολλὰ τῶν ἔργων μεγίστην ἔχουσι τεχνικὴν ἀκριβείαν περὶ τὸ σχέδιον, τὸν χρωματισμὸν, τὴν διάπλασιν καὶ περὶ τὴν τῆς φύσεως ἀκριβὴ σπουδὴν, ἡ ὑπόθεσις αὐτῶν εἶνε ψυχρὰ, ἀχαρὶς καὶ κοινὴ, οὐδόλως κινουσα τὸ διάφορον τοῦ θεατοῦ, οὐδὲ συνταράσσουσα τὰς αἰσθήσεις του. Εὐχόμεθα δὲ ὅπως οἱ ζωγράφοι καὶ γλύπται παρ' ἡμῖν διδῶσι μεζονα προσοχὴν περὶ τὴν εὐρεσιν τῶν ὑποθέσεων τῶν εἰκόνων καὶ ἀγαλμάτων τῶν, (περὶ τὴν invention, ἢ Erfindung).

Ἡ ἐκθεσις τοῦ κ. Μιχ. Μελά, ἥτις εὐκατὶον εἶνε διδομένης εὐκαρίας νὰ ἐπαναλαμβάνεται κατ' ἔτος, κατέδειξε σὺν ἄλλοις καὶ ἑτερόν τι, ὅτι ἡ τέχνη ἤρχισε νὰ ἐκτιμᾶται παρ' ἡμῖν. Αὐτὴ ἡ ὑπαρξὶς τοσοῦτον καλλιτεχνημάτων ζωγραφικῆς ἐν ἰδιωτικαῖς οἰκίαις μαρτυρεῖ ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ οἱ Ἕλληνες τεχνῖται θὰ εὐρίσκουσιν ἐν αὐτῇ τῇ πατρίδι αὐτῶν ἐκτιμὰς καὶ ἀγοραστὰς προθύμους τῶν ἔργων των, ὡς τοῦτο καὶ ἐγένετο, ἔστω καὶ ἐν σμικρῷ ἀριθμῷ, μέχρι τοῦδε, καὶ ὅτι δὲν θὰ εἶνε ἡναγκασμένοι διάσκημι Ἑλλήνες τεχνῖται νὰ ζῶσι διαρκῶς μακρὰν τοῦ πατρίου ἐδάφους, εἰς ξένας χώρας, ἐνθα τιμῶσι μὲν ἀληθῶς τὴν πατρίδα διὰ τῶν ἔργων των, ἀλλὰ δυστυχῶς στεροῦσι ταύτην τῆς χαρῆς

ἀπὸν ὁλόκληρον τόσον εἰθνήν, ὥστε ἕκαστος νὰ δίνεται
νὰ ἀπολαύη τῆς διασκεδάσεως τῆς διαπνεύσει μουσικῆς.
Καί· αὐτὸν τὸν τρόπον οὐ ἔχων ὄρεσιν νὰ ἀκούσῃ μουσικὴν
ὅν θὰ ἔχρησάτο ἄλλοι τε ἢ νὰ πείσῃ ἐλατήριόν τι ἐν τῇ
αἰσούσῃ του, ὅπως αὕτη πληρωθῇ ἀμέσως ἀπὸ μελωδίας
τοῦ Chopin, τοῦ Βετόβεν, τοῦ Weber, τοῦ Mozart, ἢ οὐ-
τινοσδήποτε ἄλλου ἐπιθυμῇ. — κ. Γ. Α. Π. Κέρκυραν.
Κατὰ τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ, τὸ διὰ τὸν κ. Δ. Τ. φύλλον θὰ
ἀποστέλλεται τοῦ λοιποῦ πρὸς ὑμᾶς. Τὸ τίμημα τῆς συν-
δρομῆς σας ἐπλήρωσεν ἡμῖν ὁ ἐντάθων κ. Θ. Κ. Μ. — κ.
Δ. Χ. Κ. Ἰθάκην. Τὰ ζητηθέντα φύλλα ἀποστάλησαν πρὸ
δύο ἡβδομάδων. — κ. Α. Σ. Β. Ἀθήνας. Προθύμως τὸ ἐστεί-
λαμεν διὰ τοῦ διανομῆς ἡμῶν. — Ἐνὶ συνδρομῇ τη-
Βεβαίως, καὶ χωρὶς οὐδὲ στιγμῇ νὰ διστάσῃτε, πρέπει νὰ
προσάγετε πρῶτος. εἴτε νὰ ἐπελάθῃτε εἴτε νὰ ἐξέλθῃτε πρό-
ς τὸν ἐκδοθέντα 9 τόμον αὐτῆς, ἄσπετο μὲν πρὸς φράγ. 5,
δεδεμένοι δὲ πρὸς φρ. 8. — Ἐκαστος τόμος περιλαμβάνει
τὰ φυλλάδια μιᾶς ἐξαμηνίας. — Τὰ ταχυδρομικὰ τέλη ἐκά-
στον τόμου ἀνέρχονται εἰς λεπτὰ 80.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΕΛΛΑΔΟΣ

[15 Ιανουαρίου (Πέμπτη) 1880]

Διὰ βασιλικού διατάγματος ἐνεκρίθη ἡ σύστασις δύο ἀρχηγίων στρατοῦ τοῦ μὲν ἐν τῇ ἀνατολικῇ Ἑλλάδι, τοῦ δὲ ἐν τῇ δυτικῇ· καὶ τοῦ μὲν πρώτου διωρίσθη ἀρχηγὸς ὁ υποστράτηγος κ. Β. Πετμεζᾶς, τοῦ δὲ δευτέρου ὁ υποστράτηγος κ. Σ. Σούτζος. — Ὡσαύτως διὰ βασιλικού διατάγματος διετάρχη ὁ σχηματισμὸς τριῶν νέων ταγμάτων τοῦ πεζικοῦ, φερόντων τοὺς ἀριθμοὺς 23, 24 καὶ 25, ἐπὶ δὲ μιᾶς ἐπαρχίας φερούσης τὸν ἀριθμὸν 3, καὶ τρίτον ἐνὸς τάγματος τοῦ μηχανικοῦ φέροντος τὸν ἀριθμ. 3 — Ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργῶν ἑγγραφοῦν, δι' οὗ προσκαλεῖ αὐτὸν ὅπως διατάξῃ τοὺς Νομάρχας, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μητρώων τῶν ἀρρέων συντάξωσιν ὡς τάχιστα ἐνμέρους ὀνομαστικούς καταλόγους κατ' ἐπαρχίαν καὶ δῆμον τῶν εἰς τὴν ἐθνοφυρεὶν ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας τῶν ὑπαγομένων, καὶ διαβιβάσωσιν αὐνοὺς ἄνευ ἐλαχίστης ἀναβολῆς εἰς τὰ σχετικὰ στρατολογικὰ γραφεῖα, ἵνα ταῦτα, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν, προετοιμάσωσι τὰς πρὸς τοὺς ἐθνοφυρεῖς διαταγὰς πορείας, ὅπως τὰς ἀποστείλωσιν εἰς πρώτην διαταγήν. — Κατὰ τὸν «Αἴωνα» ἀφικνοῦνται κατ' αὐτὰς εἰς Ἀθήνας ὁ μέγας δούξ Παῦλος, υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, καὶ ὁ μέγας δούξ Κωνσταντῖνος, υἱὸς τοῦ μεγάλου δούκτος Κωνσταντίνου καὶ ἀδελφὸς τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης ἡμῶν. — Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ πρὸς τοὺς νομάρχας καὶ ἐπαρχοὺς τοῦ Κράτους, διέταξεν αὐτοὺς νὰ μὴ ἐκδίδωσιν ἐξωτερικὰ διαβιβάτρια πρὸς τοὺς εἰς τὴν ἐφετεινὴν στρατολογίαν ὑπαγομένους νέους, καὶ ἐν γένει πρὸς τοὺς ἐν τοῖς στρατολογικοῖς καταλόγοις ἑγγεγραμμένους. — Μετὰ μεγάλης προθυμίας προσέρχονται καθ' ἐκάστην καὶ οἱ ἐπίστρατοι θαλάσσης ἐργάται εἰς τὸ Λιμεναρχεῖον Πειραιῶς, ὅθεν ἀποστέλλονται εἰς τὸν Ναύσταθμον, καὶ τοποθετεῖ αὐτοὺς εἰς τὰ πληρώματα τῶν διαφόρων πλοίων. — Τὸ Συμβούλιον τοῦ δῆμου Ἀθηναίων, συζητοῦν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους, καὶ ἀποδεξάμενον τὴν πρότασιν τῆς ἐπιτροπῆς αὐτοῦ, ἐψήφισεν ὅπως τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναγραφισμένον ἀποθεματικὸν κεφάλαιον χρησιμεύῃ ὑπὲρ τῶν ἐκτάκτων ἐθνικῶν ἀναγκῶν, ἢ εἰς τόκους καὶ χρεωλύσιον μεγάλου δανείου, χρησιμοποιοῦντο ἐπίσης ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τούτων. — Ἐν συνεδρίᾳ αὐτῆς ἡ διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἑταιρίας τῶν φυλακῶν κατέστησεν εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν, ὅπως προτείνῃ τὸ καταλλήλοτερον σχέδιον πρὸς ἀνοικοδόμησιν φυλακῶν καταδίκων, ὧν ἡ κατάστασις εἶνε οἰκτρὰ. — Ἀμα ὡς περατώσῃ τὴν ἐργασίαν αὐτῆς ἡ εἰδικὴ αὕτη Ἐπιτροπὴ, τὸ συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας θέλει υποβάλῃ τὸ ἔργον εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ προβῇ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ. Τὸ μέχρι τοῦδε εἰσπραχθὲν ποσὸν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τούτου ἀνέρχεται ἐν ὅλῳ εἰς δραχμὰς 10,969, ἐξ ὧν δραχμὲν 7,731 εἰσὶν ἐτήσιαι συνδρομαὶ ἰδιωτῶν καὶ διαφόρων τοῦ Κράτους δῆμων καὶ Μονῶν, δραχμαὶ δὲ 3,238 εἰσὶ συνδρομαὶ, ἐξάπαξ γεγόμεναι ὑπὲρ τῆς εἰρημένης Ἑταιρίας. — Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἀφίκντο εἰς Θῆβας καὶ ἀνεχώρησαν ἀμέσως διὰ Λαμίας Γάλλοι μηχανικοὶ, ὅπως προῶσιν εἰς νέας μελέτας διὰ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν, τὴν ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Λαμίας ἀγούσαν· ἀνήκουσι δὲ οὗτοι εἰς τὴν παλαιὰν Ἑταιρίαν, ἣτις εἶχε καμεί καὶ ἐναρξεν αὐτῆς. Προχθὲς δ' ἀφίκντο καὶ ἑτεροὶ μηχανικοὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Γάλλου ὑδραυλικοῦ Νουρισέλ, ὅπως μελετήσωσι λεπτομερέστερον τὴν ἀποξήρανσιν τῆς Κωπαΐδος, καὶ ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σχεδίου τοῦ Γάλλου ὑδραυλικοῦ Σωδᾶξ ἐπιφέρωσι τὰς τροποποιήσεις τῶν, αἱ νὰ δυνθῶσι καὶ υποβάλωσι πρὸς ἐπιψήφισιν ἐντὸς τῆς παρούσης συνόδου τῆς Βουλῆς. — Διετάρχθησαν δύο τάγματα τοῦ πυροβολικοῦ ἐκ τῶν ἐνταῦθα ἐδρευόντων, ὅπως ὡς ἐτοιμα πρὸς ἐκστρατεῖαν. — Τὴν παρελθούσαν τρίτην ἀπεβίωσεν ἐνταῦθα ὁ Γρηγόριος Πετμεζᾶς, ἀντισυνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ. — Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τοῦ δῆμου Ἀθηναίων ἀνέγραψεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ αὐτοῦ δραχμὰς 124,000 ὑπὲρ διαφόρων δημοτικῶν ἔργων. — Ἐν Πάτραις ἐνέστηψεν ἡ νόσος ἐγκεφαλονωτιαία μηνιγγίτις, τὸ αὐτὸ δὲ νόσημα ἀνεφάνη πρότινος καὶ ἐν Ἐλευσίνι, ἐξ οὗ ἀπέθανον τινὲς τῶν κατοίκων. — Λοχαγὸς τις τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, Μουσᾶς Ἀδούλ τὸ ὄνομα, ἐγκαταλιπὼν τὰς τάξεις του προσῆλθε καὶ κατετάχθη ὡς στρατιώτης εἰς τὸ ἱππικόν.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1338.

Μὲ 100 φράγ. ἀγοράζει τις 100 κομμάτια κυνηγίου, ἐξ ὧν στρουθία πρὸς 0,05 λεπτά τὸ κομμάτι
 ξυλόκοτας " 2, — δραχ. " "
 πέρδικας " 3, — " "
 Πόσα κομμάτια ἡγόρασεν ἐξ ἐκάστου εἶδους;

1339.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36

Τοὺς ἀνωτέρω ἀριθμοὺς κατὰταξον οὕτως, ὥστε νὰ εὐρίσκηται ἀθροισμα 111 ἐκ τῆς προσθέσεως τῶν ἀριθμῶν ἐκείνης σειρᾶς, καθέτου ἢ ὀριζοντίου, καὶ τῶν δύο διαγωνίων.

1340.

Γρίφος.

1341.

Εἰς ἀρχαιότατους χρόνους ἀπὸ τὰ νερὰ ἀνῆλθον
 εἰς θεὸς νὰ γεννηθῇ.
 Ἐκοψαν τὴν κεφαλὴν μου, καὶ ἀπὸ τὸ πῦρ ἐξῆλθον
 εἰς θεὸς νὰ φονευθῇ.

1342.

E . . . H

 H . . . A

Συμπλήρωσον τὰ ἐλλείποντα ἄνωθι γράμματα, ὥστε νὰ σχηματισθῇ κυδόλεξον.

1343.

Sur quatre pieds, sans moi, le canot très souvent
 Risquerait fort, je crois, d'aller à la dérive;
 Tu vois les déplaçant (la douleur n'est pas vive)
 L'endroit où maint canard barbotte assurément.

1344.

Quelle est la femme qui, son nomme retourné, devient un dépôt d'étalons?

ΛΥΣΕΙΣ

1334.

Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι εἶνε 20, 30, 50.

1335.

Θεωρία ἐπισκόπου καὶ καρδία μυλωνᾶ.

1336.

Θάλασσα-ἄλας.

1337.

Cor-Roc.